AUG 1 3 1945 216

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

LIX METAI 32 N | PENKTADIENIS 1945 M RUGPIŪČIO 10 D. | KAINA 5 CENTAI

Ateinančių metų vasario mėnesį Vienybė minės savo įsikūrimo 60 metų jubiliejų. Ta proga, ruošiamas specialus Vienybės numeris, kuriam prašoma siųsti sveikinimų raštų.

New York Public Library 470 Fifth Ave.

DABAR

Atomo paslaptis
Bomba ir japonai
Griauti, ar kurti
Žmogus kryžkelėj

JUOZAS TYSLIAVA

Dar mokyklos suole sėdėdami, mes skaitydavome apie atomo skaldymo teoriją.

Bet kad mūsų amžiuje būtų įmanoma perskelti atomą, apie kurio centrą, nelyginant planetos aplink saulę, sukasi elektronai, mažai kas tikėjosi.

Bet, štai, atomas, tas smulkiausias medžiagos kiekis, susidedąs iš kitų, dar smulkesnių dalelyčių, pagaliau, suskaldytas.

Jėga, kurios dėka, šviečia saulė, žiba žvaigždės, pagaliau, yra išmintingo, bet kartu ir pikto žmogaus rankose.

Paslaptis, kuri, mažiausia, du šimtus metų kvaršino mokslininkų galvas, pagaliau, išaiškinta.

***

Nors atomo skaldymo paslaptis išaiškinta tam, kad žmogus galėtų naikinti žmogų, bet vis dėlto turime džiaugtis: **atomo bombos nespėjo pagaminti vokiečiai.**

Kokia pasakiška jėga slepiasi atomo bomboje, liudija šitoks faktas.

Pirmasis atomo bandymas įvyko liepos 16 d. New Mexico tyruose.

Atomo bomba buvo padėta specialiai pastatytame plieno bokšte. Bet kai bomba sprogo, tai ne tik plieno bokštas ištirpo, bet ir du tos mokslinės ekspedicijos dalyviai, stovėję 5 mylių atstume, buvo partrenkti.

Nenuostabu, kad šitokia bomba nušlavė Hiroshima, ištisą japonų miestą.

***

Galimas daiktas, kad ilgainiui bus išrasta priemonė šiai baisiai bombai neitralizuoti.

Kai pirmą kartą buvo pavartotas parakas, žmonija taip pat buvo nustebinta.

Betgi šiandien nei parakas, nei dinamitas niekieno nestebina.

Bet iki kitas, priešingas atomo bombai, ginklas bus išrastas, tai Japonija, be abejonės, bus priversta pasiduoti.

Taigi, mūsų laimė, kad šis baisus destrukcijos pabūklas yra amerikiečių ir anglų rankose.

Jo paslapties, greičiausiai, nežino nė rusai.

***

Išradę atomo bombą, amerikiečiai su anglais gali padiktuoti taiką ne tik japonams, bet ir visam pasauliui.

Jau dabar kalbama, kad šis naujas išradimas, davęs pradžią ATOMO AMŽIUI, turės didelės įtakos būsimoje taikos konferencijoje.

Štai kodėl, sakoma, Trumanas su Churchillu, nuvykę į Potsdamo konferenciją, buvę nepaprastai tikri savimi.

Štai kodėl ultimatumas Japonijai buvo pasiųstas iš Potsdamo.

Štai kodėl manoma, kad sovietų pagalba prieš japonus dabar jau nereikalinga.

***

Sunku pasakyti, kada atomo jėga bus galima vartoti taikos reikalams.

Bet jau dabar aišku, kad atomo jėga bus galima ne tik sprogdinti, bet ir kurti.

Kai tik atomo jėga bus galima reguliuoti, ji pakeis ne tik anglių, aliejaus, bet ir elektros jėgą.

O kad atomo jėga yra nepalyginti stipresnė, nei kitos, iki šiol žmogaus vartojamos gamtos jėgos, liudija toks faktas.

Viena atomo bomba, sverianti 400 svarų, yra stipresnė, negu 20,000 tonų dinamito.

***

Neveltui Londono Daily Express, rašydamas apie atomo jėgos išradimą, pasipuošė tokia antrašte:

"PASAULIS PASIKEITĖ VIENA DIENA."

Taip, žmonijos progresas, prasidėjęs akmens gadyne, nesibaigė elektros amžium.

Prasidėjo naujas atomo amžius.

1945 m. liepos 16 d. žmogus sustojo krykelėje.

Kur jis dabar eis —

Konstrukcijos, ar destrukcijos keli?

AMERIKIEČIAI ATOMO BOMBA SUNAIKINO JAPONŲ MIESTĄ

Rugpiūčio 6 d. JAV prezidentas Truman pranešė apie atomo bombos išradimą, kurio paruošiamieji darbai buvo laikomi didžiausioje paslaptyje ištisus trejus metus.

Ši nauja neapsakomai baisi destrukcijos priemonė, amerikiečių ir anglų mokslininkų paruošta, buvo pirmą kartą pavartota prieš Japoniją praeitą pirmadienį.

Pirmoji atomo bomba buvo nuleista į svarbų japonų pramonės centrą Hiroshima, netoli Tokio. Bomba buvo nuleista parašiutu, nes jos sprogimas galėjo paliesti ir patį lėktuvą.

Japonai pripažįsta, kad naujoji amerikiečių bomba padariusi baisius nuostolius.

Kai Potsdamo konferencijoje buvo nutarta pasiųsti Japonijai ultimatumas, tai Anglijos ir Amerikos vadams jau buvo žinoma, kas japonų laukia.

Kadangi atomo bombos jau pradėta masiniai gaminti, todėl manoma, kad kitas sąjungininkų ultimatumas japonams seka.

Atomo skaldymo tyrinėjimai konkrečiai buvo pradėti dar prieš karą. Tyrinėjimus darė ne tik amerikiečių, anglų, bet ir vokiečių mokslininkai. Šioje srityje vokiečiai buvo toli nužengę, bet, sąjungininkų laimei, jie nesuspėjo išradimo baigti. Amerikiečiai ir anglai šioje srityje buvo greitesni.

Atomo bombos gaminimo paslaptis, be abejonės, dar ilgai nepaiškės. Tai amerikiečių ir anglų paslaptis. Tiek yra žinoma, kad atomo bomba, sunaikinusi Horoshimą, yra 2,000 kartų stipresnė, negu pati didžiausia anglų ar amerikiečių vartojama bomba. Užtenka vienos atomo bombos numesti į New Yorką, kad iš šio didmiesčio liktų tik dulkių debesys. Bandymai yra parodę, kad žmogus, stovįs penkių mylių atstume nuo sprogimo vietos, gali būti apakintas, o keturių mylių atstume — sunaikintas.

Atomo bomboms gaminti, Jungtinės Valstybės yra skyrusios du bilijonus dolerių. Apie tai jau buvo gerai žinoma velioniui Rooseveltui ir buvusiam Anglijos premjerui Churchillui. Tuo tikslu į Ameriką seniai yra atvykusi anglų mokslininkų grupė. Trijų metų laikotarpyje Amerikoje buvo pastatytos trys milžiniškos dirbtuvės, kuriose tam tikslui dirba šimtai tūkstančių darbininkų.

Atomo skaldymo idėja mokslininkams jau seniai žinoma. Bet tik dabar, karo metu, pasisekė šią įdėją paversti realybe. Šis išradimas viršija visus, iki šiol padarytus, mokslininkų išradimus. Naujasis išradimas, kuris lygus saulės jėgos pajungimui, be abejonės, bus vartojamas ir taikos reikalams.

Yra manoma, kad šis išradimas sutrumpins karą ir privers japonus pasiduoti.

Pranešama, kad keturioms valandoms praėjus po atomo bombos nuleidimo į Hiroshimą, Amerikos lakūnai buvo nuskridę pažiūrėti. Bet jie nieko negalėjo matyti, nes tamsūs dulkių debesys, iškilę iki stratosferos, dar dengė Hiroshimo padangę.

Manoma, kad miestas, kuriame buvo apie 343,000 gyventojų, yra visiškai sunaikintas.

Visa, kas tik gyva, sunaikinta Hiroshime

Japonai prisipažįsta, kad atomo bomba, numesta į Hiroshima miestą, sunaikino visa kas gyva. Net žuvys upėje ir kanaluose, sakoma, neišlikusios. Japonai sako, kad Hiroshima mieste žmonių aukų esą tiek daug, kad negalima jų nė suskaityti. Pats miestas esąs beveik visai išnykęs. Žmonės, kurie bombos sprogimo metu buvo lauke, esą sutarpinti, o tie, kurie buvo namuose, sunaikinti nepaprasto atmosferos spaudimo. Likusieji žmonių lavonai esą taip sukoneveikti, kad negalima jų atpažinti — kur vyras, kur moteris.

Japonai sako, kad atomo bombos pavartojimas prieš Japoniją esą nusižengimas Hagos konvencijos nustatoma. Bet, kaip žinoma, Japonija niekados nėra pripažinusi šių, savo laiku Olandijoje paskelbtų, tarptautinių nuostatų.

Apleidžia Teheraną

Irano (Persijos) užsienio reikalų ministerija praneša, kad sovietai ir britai Potsdamo konferencijoje susitarė atšaukti savo armijas iš Teherano. Britų ir rusų armijų daliniai, sakoma, jau pradėję ruoštis pasitraukti iš Irano sostinės.

Lietuvos ūkininkus varo į kolchozus

Lietuvos ūkininkai visur verčiami dėtis į sovietinius ūkius, į "kolchozus" kurie jau nebelietuviški. Mat, Lietuvoje liko virš šimto tūkstančių rusų. Vieni iš jų patys atbėgo, norėdami išsigelbėti nuo bolševizmo, kitus atvežė darbams vokiečiai. Dabar, tie iš Pskovo, Leningrado, Poltavos bei kitų vietų atbėgėliai sudaro pamatinį "kolchozo" kadrą ir dažnai skiriami jais vadovauti. Pavyzdžiui, Laibiškių kolchoze vadovaujamas vietas užima Nikolskij ir Šumilov ir Petergrofo ir tt.

— Rusai konfiskuoja maistą Lietuvoje, nekreipdami jokio dėmesio į vietos gyventojų reikalavimus.

SOV. SĄJUNGA PASKELBĖ KARĄ JAPONIJAI

Raudonoji armija jau įsiveržė į Mandžiūriją

Rugpiūčio 9 d. Sovietų Sąjunga pradėjo karą su Japonija. Milijonas gerai ginkluotų raudonarmiečių tuojau pradėjo veržtis į Mandžiūriją. Japonų radijo žiniomis, rusai jau įsiveržė 300 mylių fronto plote. Visur sovietai sutiko stiprų japonų priešinimąsi, nes visu Mandžiūrijos pasieniu, apie 2,000 mylių, priešas taip pat laikė geriausias savo armijas.

Sovietų bombonešiai jau atakavo visą eilę susisiekimo centrų Mandžiurijoje.

Iš japonų pranešimų matyti, kad sovietai siekia perkirsti Mandžiūriją pusiau. Betgi manoma, kad sovietų žygiavimas neis taip sklandžiai, kaip Europoje, nes stoka kelių ir visur dideli gamtos kliuviniai. Be to, japonai, užėmę Mandžiūriją, visu Sibiro pasieniu, tuojau pradėjo statyti tvirtoves.

Tokio radijo žiniomis, Mandžiūrijos valstybės taryba skubiai sušaukta nepaprastam posėdžiui.

Dabar paaiškėjo, kad sovietai, baigę karą su vokiečiais, savo jėgas Tolimuose Rytuose sustiprino veteranais iš Europos.

Kaip ilgai Japonija, iš dvie jų pusių spaudžiama, galės laikytis, nežinia. Bet Washingtone, Londone ir Maskvoje manoma, kad karas Pacifike ir Azijoje netrukus būsiąs baigtas. Ypač dabar, kai amerikiečiai pradėjo vartoti atomo bombas.

Turkai ruošiasi karui su rusais

Sovietų Sąjungos reikalavimai, liečią Dardanelius ir dvi provincijas Užkaukazyje, nepaprastai jaudina turkų visuomenę. Ankaros ir Istanbuspauda vienu balsu reiškia nuomonę, kad Turkijai geriau kariauti, negu nusileisti neteisėtiems sovietų reikalavimams.

Premjeras Tito neleis grįžti karaliui Petrui

Jugoslavijos premjeras Tito yra nusistatęs prieš karaliaus Petro II grįžimą į sostą. Tito, kalbėdamas tautinio išlaisvinimo fronto delegatų susirinkime, pareiškė, kad ne tik karalius, bet ir kiti "reakcionieriai emigrantai" negalėsią grįžti į Jugoslaviją.

Atnaujino santykius su Suomija ir Rumunija

Sovietų Sąjungos ambasada Washingtone Valstybės Departamentui pranešė, kad sovietai atnaujinę santykius su Suomija ir Rumunija.

Amerikos ir Anglijos vyriausybės iki šiol dar nėra pripažinusios nei Suomijos, nei Rumunijos, nei Bulgarijos, nei Vengrijos valdžių.

Toks pripažinimas bus suteiktas tik po to, kai vakarų sąjungininkams paaiškės, kad tuose kraštuose atstatyta demokratinė santvarka.

Grįžo Trumanas

Praeitą trečiadienį iš Europos grįžo prezidentas Trumanas, kuris sakoma, tuojau imsis iniciatyvos pasiųsti naują ultimatumą Japonijai. Jeigu japonai atmesų antrąjį sąjungininkų ultimatumą, tai naujai išrasta atomo bomba Saulėtekio imperija būtų sunaikinta.

Naciu piratai Baltijos jūroj

Maskvos radijo žiniomis, Baltijos jūroje vis dar plaukioja nedideli nacių laivai, radę prieglobstį Ruonių ir kitose mažose salelėse. Tie laivai užpuldinėja rusų laivus ir dažnai juos apiplėšia.

Gen. Eisenhoweris važiuos į Maskvą

Iš Washingtono pranešama, kad gen. Eisenhoweris netrukus ruošiasi vykti į Maskvą, kur jis nori asmeniškai pareikšti padėką sovietų vyriausybei, apdovanojusiai jį aukščiausiu Pergalės ordeno ženklu. Ši gen. Eisenhowerio kelionė neturinti nieko bendra su karu Azijoje.

KĄ LIETUVAI REIŠKIA POTSDAMO KONFERENCIJA IR JOS NUTARIMAI

Trumpai suglaudus, Potsdamo konferencija baigėsi septyniais svarbiausiais nutarimais:

1) Sunaikinti Vokietijos industrijos, karo ir politikos jėgą ir priversti vokiečius mokėti reparacijas;

2) Nepriimti gen. Franco Ispanijos į naująją tautų sąjungą;

3) Sudaryti užsienio reikalų ministrų tarybą taikos sutartims paruošti;

4) Atiduoti sovietams Karaliaučių ir visą teritoriją į šiaurę, einant linija nuo Dancigo iki buvusios Lietuvos Lenkijos sienos;

5) Atiduoti Lenkijai dalį Vokietijos, einant Oderio ir Neisse upių linija ir didesnę pusę Rytų Prūsų;

7) Informuoti pasaulio spaudą apie sovietų okupuotų Vokietijos zonų ir valstybių gyvenimą.

Nesigilindami į kitus nutarimus, mes čia bandysime atsakyti į klausimą, ką Lietuvai, jos ateičiai, reiškia ketvirtasis Potsdamo konferencijos nutarimas, būtent, Karaliaučiaus ir dalies Rytų Prūsų pavedimas Sovietų Sąjungai.

Pirmiausia, reikėtų atkreipti dėmesį į vieną smulkmeną, liečiančią tą patį ketvirtąjį Trijų Didžių jų nutarimą.

Potsdamo konferencijos pranešime, kur kalbama apie Rytų Prūsų dalinimą tarp Sovietų Sąjungos ir Lenkijos, yra pasakyta, kad būsimoji siena, prasidėjusi į rytus nuo Dancigo įlankos, baigsis tame kampe, kur susitinka LIETUVOS, Lenkijos Respublikos ir Rytų Prūsų sienos.

Kadangi pranešime Lietuva nevadinama "tarybine respublika," tai tenka manyti, kad kaip galutino Europos valstybių sienų nustatymo, taip ir Pabaltijo valstybių klausimai yra palikti būsimajai taikos konferencijai išspręsti.

Mes netikime, kad būsimoje taikos konferencijoje Stalinas nusileistų ir Lietuvai, kaip ir kitoms sovietų okupuotoms Pabaltijo valstybėms, būtų grąžinta nepriklausomybė. Bet įsivaizduokime, kad toks stebuklas įvyksta ir Lietuvai grąžinama laisvė. Gerai žinodami, kad Sovietų Sąjunga geografiniai nesiekia Karaliaučiaus ir tos Rytų Prūsų dalies, kuri jai buvo pripažinta Potsdamo konferencijoje, dabar patys save klausiame: Kaip nepriklausoma Lietuvos Respublika galėtų gyventi, iš visų pusių apsupta Sovietų Sąjungos?

Bet tai tik svajonė. Stalinas nė manyte nemano Lietuvai grąžinti nepriklausomybės. Jo akyse, Lietuvos klausimas buvo išspręstas dar 1940 m., kai sovietai okupavo Pabaltijo valstybes, pastatydama ten savo "čiučialas" ir įsakydami jiems suvaidinti "liaudies rinkimų" komediją.

Žodžiu, jeigu Potsdamo konferencijoje apie Lietuvą ir buvo kalbėta, tai tik kaip apie vieną iš šešiolikos tarybinių respublikų, kurių likimas jau seniai išspręstas ir apie kurias nėra ko kalbėti. O kad to nėra paminėta Trijų Didžiųjų pranešime, tai jame nėra paminėta ir daugelio kitų klausimų.

Taigi, ketvirtasis iš eilės Potsdamo konferencijos nutarimas, kuriuo Karaliaučius ir šiaurinė Rytų Prūsų dalis atiduodama Sovietų Sąjungai, reiškia Lietuvos nepriklausomybei mirtį. Tai reiškia, kad kilpa užnerta Lietuvai ant kaklo, dar kartą buvo timptelėta Potsdame. Ar ta kilpa būsimoje taikos konferencijoje bus patraukta PASKUTINĮ KARTĄ, — pažiūrėsime.

Štai, ką Lietuvai reiškia Potsdamo konferencija ir jos nutarimai.

— Prieš ateinant antrą kartą į Lietuvą bolševikams, plačiai žinomas kun. F. Kapočius pasitraukė į Vokietiją.

AR SOVIETŲ AGENTAMS PASISEKS SUGAUDYTI LIETUVIUS EUROPOJE?

Lietuvių repatriacija į kalėjimus ir mirtį

Rašo ALGIS DAUJĖNAS
Vienybės bendradarbis Europoje

Vienas iš svarbiausių ir aštriausių klausimų šiandien tebėra — dviejų, o gal net trijų šimtų tūkstančių lietuvių pabėgėlių, išblaškytų įvairiose Europos kampuose, daugiausia vakarų ir pietų Vokietijoje, likimas.

Didelė dalis lietuvių pabėlių, deportuotų, ar kalintų vokiečių koncentracijos lageriuose pasiliko centro ir rytų Vokietijoje. Susisiekimui nutrūkus, ar iš pagrindų suirus, artinantis iš rytų raudonajai armijai, jie nebegalėjo pasitraukti į vakarus ir taip pateko vėl į bolševikų rankas. Visą eilę lietuvių vokiečiai laikė koncentracijos lageriuose ir nepaleido jų ligi paskutinio momento. Tuo būdu Geštapas juos stačiai išdavė į raudonųjų rankas.

Kai kuriose vietose, kur buvo susispietę, ar prievarta suvaryta daug tūkstančių lietuvių, kaip, pavyzdžiui, apie Karaliaučių (Rytprūsiuose) arba Breslavą (Silezijoje), lietuviai pateko į apsupimų "katilus". Vokiečiai čia juos vertė drauge su savaisiais ne tik kasti apkasus ir dirbti sunkiausius fortifikacijų darbus, bet stoti nariais į "Volksstrumą" į civilinę vokiečių kariuomenę, Himmlerio budelių vadovaujamą. Daug lietuvių čia žuvo per karą, o kiti pateko į bolševikų rankas...

Žodžiu, tie lietuviai, kurie radosi rytų, ar centro Vokietijoje ir dėl kokių nors priežaščių nebegalėjo pasitraukti į vakarus, yra šiandien vėl bolševikų rankose, Kadangi bolševikai juos laiko sovietų "piliečiais," tai jie buvo tuojau arba mobilizuoti į kariuomenę, arba išsiųsti į Rusiją sunkiesiems darbams, arba pas Abraomą, kaipo "SSSR tėvynės išdavikai"...

Jiems padėti mes galime šiandien tik susikaupimu, tik pasiryžimu ir priesaika: — Jūs žuvote po okupanto kirviu, arba jam vergaujate, bet lietuvių tauta dar ne visa žuvo ir ne visa vergauja! Kas kur esate, kovokite už šventą žmogaus teisę būti laisvu, kovokite, kaip ir mes visi kiekvienas savo vietoje kovosime už Lietuvos išvadavimą iš okupantų jungo ir nepriklausomos valstybės atstatymą!...

Bet ir likusiems dviem, ar trims šimtams tūkstančių lietuvių pabėgėlių (tikslių statistikų tuo tarpu vis dar negalima surinkti), kurie išsprūko iš raudonųjų nasrų, likimas nebuvo ir šiandien vis nėra daug saldesnis.

Čia neminint jų likimo, medžiaginių sunkumų, maitinimosi, apdangos, pastogės, sveikatos ir panašiais atžvilgiais, yra dar vienas atžvilgis, kuris ne mažiau, o galbūt net už visus kitus labiausiai turi kelti susirūpinimo. Jiems gresė ar dar didžia dalimi tebegresia pavojus: — **atimti iš lietuvių pabėgėlių elementariausias žmogaus ir pilieqio teisių garantijas.**

Tai ne juokai ir ne prasimanymas. Dešimtims tūkstančių lietuvių pabėgėlių Europoje gresė ir tebegręsia šitoksai pavojus. Jie nuolat tebėra išstatyti sunkiausioms moralinėms kančioms ir nežiniai dėl savo rytdienos, dėl savo žmogiškųjų teisių apsaugos, dėl asmens ir valios laisvių. Žodžiu, dėl teisės būti pabėgėliais, dėl teisės pasirinkti laikinai kitą kurią gyvenimąją vietą, o ne bolševikinį kalėjimą ir mirtį. Dėl teisės rasti prieglaudą pasaulyje. Dėl visais amžiais elementariausios—emigracijos ir azyliaus teisės, kuri šiandien iš visų pusių užsimojama išbraukti. Tarsi pasaulis vėl būtų galutinai sužvėrėjęs ir subarbarėjęs!

Štai koks pavojus Europoje, daugiausia Vokietijoje, tebegresia mūsų lietuviams pabėgėliams. Štai už kokias elementariausias teises jiems reikia kovoti, reikia mums visiems išvieno kovoti, reikia budinti laisvojo pasaulio sąžinę, reikia visame pasaulyje ieškoti žmogaus teisių apsaugos, kad šis skandalas ko greičiausiai ir galutinai pasibaigtų.

Nukelta į 4 pusl.

DETROITO LIETUVIŲ DIENOS

MARIJA SIMS

SUKA SAU VIRVĘ

Bolševikai įsisiūbavo visu smarkumu vykdyti savo planus. Visas kraštas tai jaučia ir net pati Amerikos valdžia tuo jau susidomėjusi. Slaptoji policija seka bolševikų darbus. Kad bolševikai darbuojasi savo idėjai, tai dar pusė bėdos, bet jie savo darbams vykdyti, vartoja žemiausios rūšies šmeižtus ir melus. Jie eina lipa per kitų galvas, nesilaikydami žmoniškų teisių. Kas jiems pasipriešina, kerta per veidą. Ateivius jie apšaukia naciais ir fašistais. Amerikiečius Ku Klux Klan. Ir kol kas jiems neblogai sekasi. Lengviau jiems buvo kovoti su ateiviais, bet pasijus sunkiau, kai amerikoniška visuomenė pradės gulti jiems ant sprando.

VICTOR RIESEL

New York Post V. Riesel prisigaudęs visokių pletkų Detroite, labai šlykščiai šmeižia amerikiečius ir kartu ateivius lietuvius ir lenkus. Kad jis aklai meluoja ir šmeižia, galiu drąsiai sakyti, nes aš gerai žinau apie tuos dalykus, kuriuos jis rašo. Jo, žinoma, tikslas nuslopinti visas organizacijas, kurios prasitaria prieš Amerikoje ir visur siaučiantį komunizmą. Kadangi ir su valdžios pareigūnais teko minėta akcija apkalbėti, jie pareiškė, kad New York Post negalima tikėti, nes jis laikomas, kaip skandalų laikraštis ir savo žinių netikrinąs.

PHILIP ADLER IR BERNAI

Mes čia, Detroite, irgi turime tokį Vilniaus krašto Pilypuką Adlerį, kuris Reiseljo pėdomis eina. Kada jis atvažiavo iš Lietuvos, buvo neblogas Pilypukas. Čia prasimokęs žurnalizmo, gražiai rašė apie lietuvius ir buvo lietuvių draugas. Nuvykęs Rusijon, pasipiktino komunizmo raugu, ir sugrįžęs teisingai apie Rusiją aprašė. Bet Pilypukas dėl kai kurių kišeninių priežaščių, lyg tas malūno sparnas, vejui į kitą pusę atsisukus pūsti, atsisuko ir pradėjo šmeižti Baltijo valstybes ir jau dabar girti sovietų rojų. Žinoma, šie rašytojai rašo už pinigus. Jie principo neturi, kaip ir savo šalies. Pasakyk Pilypui, kad tavo šalis Lietuva, kad Vilniaus Gedimino pilis yra garsi ir garbinga, jis tau atsakys, jog Gediminas buvo lietuvis, tai ką bendro turi su manim. Jo įkurta pilis neša garbę lietuviams, o ne mano tautai. Ten mano šalis ir principas, kur mano kišeniai pilni. Ir ką gali tokiam Pilypui atsakyti?

Be to, Pilypas susirinko ir į kompaniją suėjo su lietuviškais bolševikais. Jie dabar kartu giria Rusijos rojų ir, pūsdami į vieną dūdelę, vieną meliodiją traukia. Kiek galima kaltinti šiuos lietuviškus bolševikbernius, savo gimtinės išdavyste, sunku nustatyti. Niekas jų sielon neįkvėpė tos žydinčios tėvynės meilės kurią jos tikri vaikai gavo dirbdami sunkų, bet švarų artojo darbą Lietuvoje.

Bolševikberniai, suprantama, nemėgsta sunkaus darbo, užtai ir dabar jiems patinka bolševizmas, nes ten žmogus bet tik prastūmė dieną ir gerai. Toks pats atlyginimas, kaip ir darbštaus ir ambicingo žmogaus. Ambicingas žmogus negali pasirinkti sau tinkamą darbą, bet jam nustato valdžia. Jis priverstas vienoje eilėje dirbti su lepšiais. Tai matote, kodėl tokie atskalūnai lietuviai plakasi prie tokių Pilypų. Tik Pilypai gauna riebią algą už savo akciją, o jų bernai — dar vis supuvusius kiaušinius...

SVEČIUOSE PAS LIETUVOS TREMTINIUS VOKIETIJOJE

Šiandien, liepos 30 d., turėdamas laisvo laiko, stengiuosi nors trumpai aprašyti, ką aš mačiau, lankydamasis Lietuvos tremtinių stovykloje.

Birželio 24 d. aš dalyvavau liudnose, bet kartu ir linksmose išleistuvėse, įvykusiose Saalfeld, Vokietijoje. Aš palydėjau būrelį lietuvių, gyvėnusių čia beveik metus laiko. Čia jų buvo gana daug — apie 800. Kai lietuviai patyrė, kad mes šią sritį turėsime užleisti rusams, jie tuojau pasiryžo bėgti. Atsitraukimą iš šios vietos organizavo specialus lietuvių komitetas.

Lietuvių padėtis čia nepavydėtina, tiesiog apverktina. Jie neturi kuo apsirengti, nei apsiauti. Daugelis jų su mažais vaikais. Blogiausia, kad daugelis neturi batų. Be to, jie nė kortelėmis krautuvėje negali nieko nusipirkti. Dažniausiai pardavėjas meluoja, sakydamas, kad neturįs nieko parduoti. Man pačiam teko keletui jų pagelbėti, nes vietos gyventojai nesivaržo jų skriausti. Kartą vienas lietuvis atėjęs pas mane skundėsi, negalįs nusipirkti daržovių. Aš nusivedžiau keletą jų į krautuvę ir ten stovėjau tol, kol jie apsipirko bent daržovių. Jie man buvo labai dėkingi ir pakvietė mane atsilankyti pas juos.

Turiu pastebėti, kad tuos lietuvius, kurie buvo atvežti į Vokietiją prievartos darbams, vietos gyventojai šiek tiek geriau traktuoja.

Prieš rusų atėjimą į šią vietą (Saalfeld) lietuviuose kilo didžiausias sąmišis. Kai kurie tiesiog desperatiškai pradėjo ruoštis bėgti. Tie, kurie turėjo vežimėlius, tuojau išbėgo. Kiti, neturėdami kuo vežtis savo daiktų, prašinėjo mus pagelbėti. Tuo reikalu mūsų vadovybėje lankėsi net lietuvių komitetas. Jiems buvo pažadėta pagalba. Tiesa, jiems buvo pasakyta, kad dėl rusų atėjimo dar nėra nieko tikra, tik gandai. Bet vienas iš jų, kuriam teko ragauti rusų kalėjimo Lietuvoje, tiesiog pareiškė: "Jeigu šiandien gandai, tai rytoj bus tiesa."

Birželio 24 d. visiems lietuviams buvo įsakyta susirinkti į vieną vietą, iš kurios jie turėjo būti sunkvežimiais vežami tolyn į vakarus. Bet mūsų vadovybė jiems pranešė, kad kelionė atidėta rytojui.

Patyrę, kad kelionė atidedama, lietuviai susitarė visi kartu nakvoti vienoje aikštėje. Kadangi buvo Joninės, tai lietuviai, atsimindami laisvės laikus, aikštėje susikūrė didelį laužą. Nors visi buvo nuvargę, bet negalėjo iškęsti, nedainavę. Laužui liepsnojant, lietuviai užtraukė Leiskit į tėvynę, Lietuvi, ar tau negaila, Lietuviais esame mes gimę ir daug kitų tautinių ir liaudės dainų. Jie dainavo, bet daugelio akyse žibėjo ašaros. Jų dainose galėjai jausti, kaip sunku be mielos tėvynės. Jie savo dainomis maldavo Aukščiausią, kad jis neapleistų jų brangios tėvynės.

Prisipažinsiu: sunku aprašyti to vakaro įspūdžius. Malonu, bet kartu gaila. Laužas liepsnoja, naktis tokia rami, dangus tartum klauso lietuvio skundo. Dainos aidas plaukia toli, toli, nešdamas lietuvio širdies troškimus mielos tėvynės link.

Šiame būryje buvo daug moterų, kurios nežino, kur jų vyrai. Mergaitės, po 16—18 metų, nežino, kur jų tėveliai. Sakykite, ar tokioje nuotaikoje galima dainuoti be ašarų? O betgi lietuvis dainuoja net ir didžiausiame varge ir nelaimėje.

Šioje grupėje buvo ir estų, tik jų žymiai mažiau, negu lietuvių. Estai taip pat dainavo, bet jų dainų nepalyginti lietuviškoms... Latvių čia buvo taip pat gana daug, bet juos vadovybė išvežė anksčiau.

Tremtiniai, ypač moterys, prašo atsiųsti batų, kurių čia nė už pinigus negalima gauti. Taip pat visiems reikia drabužių. Aplamai, visiems reikalinga skubi pagalba.

Tuo pačiu kartu atėjo Vienybės numeris, kuriame buvo Jono Tunilos straipsnis. Ten buvo pažymėta, kad tą straipsnį Tėvynės redaktorius atsisakė dėti. Dėl to kai kurie tremtiniai net apsiverkė, patyrę, kad ir Amerikos lietuviuose nėra santaikos. Vėliau jiems parodžiau Darbininką ir Amerikos Lietuvį. Jiems labiausiai patiko Vienybė. Visi džiaugėsi, gavę progos skaityti laisvai spausdintą Amerikos lietuvių žodį.

Jonas Verbickas.

MUMS RAŠO

DĖL ŠIAUČIŪNO IR DR. COLNEY PASTABŲ

PLAINSVILLE, PA.— Kad savo spaudą mums reikia remti, tai visiems yra žinoma, bet kad mes tą paramą turėtume siūlyti leidėjams, tai gana keista. Rodos, patys laikraščių leidėjai turėtų netingėti dažniau parašyti, pagirtuoti savo skaitytojus dėl paramos laikraščiams ir namams. Aš manau, kad mes jau nesame tokie apsileidėliai, kad negalėtume paremti tokį svarbų reikalą, kaip Vienybės namas. Imkim, pavyzdžiui, kad ir pačią Vienybę. Tiesa, vieną kartą buvo pranešta, kad yra pirktas namas ir užsiminta apie aukas tam namui ir persikraustymui į jį. Bet tai ir viskas. Daugiau nieko negirdėti, nors J. Šiaučiūnas jau antru kartu pateikė raštą namo ir aukų reikalu. Tuo tarpu Vienybės Redakcija tyli. Ar nekeista? Juk, rodos, Vienybė galėjo įdėti to namo paveikslą. Be to, reikia aukojusių vardus paskelbti ir "ačiū" pasakyti. Nors to ne visi reikalauja, bet vis dėlto reikalinga.

Pagaliau, ar nebūtų laikas padidinti, patobulinti Vienybę. Šešių puslapių laikraštis atrodo mizernai. Be to, nereikėtų kaišioti angliško žargono raštų, kurie tik nervina ir pykdo skaitytojus. Jie neįdomūs angliškus laikraščius skaitantiems žmonėms, o nemoką anglų kalbos — vistiek jais nesinaudoja.

Taigi, aš, pasibaręs su Vienybės leidėjais, taip pat pridedu savo dvylekį: Tuo tarpu siunčiu vieną dolerį. Manau, kad tai nebus paskutinis.

Chas W. Wasilius.

PABĖGĖLIO LAIŠKAS IŠ VOKIETIJOS

Vienas mūsų skaitytojų tik ką gavo laišką iš savo giminaičio Vokietijoje. Laiškas rašytas š. m. liepos 22 d., atėjo oro paštu, Amerikos kariui tarpininkaujant. Čia paduodame įdomesnes laiško ištraukas.

"Pagaliau pasitaikė proga tau parašyti. Aš labai norėčiau gauti kokią nors žinutę iš tavęs taip pat. Greit jau bus metai, kaip mes išvažiavom iš Lietuvos ir nuo to laiko aš nieko nežinau nei apie tave, nei apie kitus namiškius. Aš tau rašiau jau keletą kartų, bet nežinau, ar nors vienas mano laiškas pasiekė tave, todėl pakartosiu dar kartą trumpai svarbesnias žinias.

Išvažiavus iš Lietuvos, niemi, kurie buvo Raseniuose, mi, kurie buvo Rasenuose, tuoj frontui praėjus, pasakojo, kad miestas visiškai sunaikintas — sugriautas ir išdegintas... Vokietijoje sutikau... ir dar kelias raseiniečių šeimas.

Kas bus su mumis toliau, nežinome. Dabar yra gautas amerikiečių raštas, kad lietuviai galės gauti pilietybę valstybės, kokią jie pasirinks ir bus į ją išvežami, bet kada — nežinia. Mes manom važiuoti į Jungt. Valstybes, nes, atrodo, kad namo grįžti kol kas negalėsime, o Europoje pasilikti nėra prasmės, nes viskas yra taip nuteriota karo, kad dar praeis labai daug laiko, kol krašte ūkis atsistatys į normales vėžes.

"Parašyk būtinai, kaip tu galvoji, ar patari mums važiuoti? Jei taip, tai gal galima iš Amerikos būtų padaryti žygį, kad tą išvažiavimą kaip nors pagreitinti, nes čia mums nėra gera gyventi. Mes gauname vokiškas maisto korteles, ir mus vis blaško iš vienos vietos į kitą. Vieta čia graži, bet kai nori valgyt, tai visos grožybės niekai, tik rūpi kur čia gauti pavalgyti, apsirengti ir t. t.

Mano adresu nerašyk, nes Vokietijos paštas dar nevaikšto. Rašyk p... o jis perduos man. Duosiu dar Lietuvių Sąjungos Centro adresą. Vėliau, kai Vokietijoje eis paštas, galima bus ten rašyti, o aš pasiimsiu laiškus iš ten. Lietuvių Sąjungos Centras, Wurzburg, Margentheimer str 62, Wurtemberg, Germany.

Smilgių likimas

Šis miestelis yra Panevėžio apskrityje. Kadangi pats Panevėžys neapsėjo be aukų, tad ir Smilgiai, kurie nepertoli nuo savo apskrities miesto, taipgi nukentėjo nuo karo audros, kuri, praūždama pro šį provincijos miestelį, vos keletą jame tepaliko iš didesnių pastatų.

Grinkiškio nelaimės

Nors šis miestelis ir neužima jokios strateginės vietos, tačiau, karo viesula aplankė ir jį, beveik visą sudegindama.

Tiesa skundžiasi

Bolševikų organas Tiesa, leidžiamas Vilniuje, nusiskundžia, kad lietuviai priešinasi bolševizacijai ir net dažnai sabotažuoja. Tai darą, nurodo laikraštis, Ambrozevičiaus vyriausybės šalininkai.

BALTIMORĖS PADANGĖJE

Liepos 31 d. LVS 4-tas Skyrius turėjo savo mėnesinį susirinkimą Lietuvių Salėje, 851 Hollins St.. Susirinkimą atidarė ir vedė skyriaus pirmininkė Julė Rastenienė.

Dėl blogo oro narių atsilankė neperdaugiausia, tačiau reikalus svarstė nuosaikiai su pakeltu ūpu ir pasiryžimu veikti LVS nustatyta linija.

Atsilankiusių narių ūpą pakėlė ponios Rastenienės platus ir nuosaikus raportas iš LVS centro veikimo, kuri pirmininkė patyrė iš centro valdybos narių, lankydamosi savo tėviškėje, Clevelande.

Adv. N. Rastenis davė platų raportą iš ALBT veikimo apie šelpimą lietuvių pabėgėlių išblaškytų po visas Europos valstybes ir apie dabar skelbiamų drabužių rinkimo vajų.

Kadangi vasaros laiku veikimas kiek susilpnėjęs, tai nutarta orui atvėsus imtis vėl energingiau veikti. Pirmoj vietoj atnaujintas pirmesnis tarimas kviesti iš Brooklyno vaidilas suvaidinti veikalą Pasaulis be vyrų, numatytas tam laikas spalių mėnesį. Susirinkimui einant prie pabaigos, pranešta, kad du gana veiklūs skyriaus nariai yra susirgę: J. Gutauskas darbe labai susižeidė ranką ir koją, o Milūnaitienė sunkiai paliesta ligos. Jiems pasiųsta užuojautos rezoliucija ir palinkėta greitai pasveikti.

Prieš pora metų geri vienybiečiai Lietuvininkai apleido Baltimorę ir išvyko į šiltąją Floridą, kur jie įsigijo didelę apelsinų ūkį. Šiomis dienomis p-nia Elbieta Lietuvninkienė atvyko į Baltimorę ir leidžia atostogas pas savo seseris ir artimiausius bičiulius. Ponia Lietuvninkienė yra labai patenkinta savo nauja gyvenimo vieta Floridoj ir nemano grįžti į Baltimorę.

Laimingo pasisekimo Lietuvninkams, Floridoj. Malonu, kad jie vis dėlto nepamiršta ir Baltimorės, kur praleido daug gražių metelių.

P. P. Jaras

Atstato Kauną

Išvijus vokiečius, Kaune prasidėjo atstatymo darbai, kurių daug, nes vokiečiai, prieš apleidžiant Kauną, visus didesnius pastatus išsprogdino.

Skundžiasi komunistų partijos vadais

Lietuvos komunistų partijos plenumo susirinkime, kuriame kalbėjo partijos sekretorius A. Sniečkus ir Vilniaus komiteto sekretorius Fedorovič, buvo pareikštas kalbėtojų nepasitenkinimas. Juodu savo kalbose skundėsi, kad partinės ir tarybinės įstaigos nepakankamai kovoja su Lietuvos nacionalistais.

Be to, Sniečkus surado, kad Lietuvoje veikia buožės ir dvarininkai, kurie būk keršija darbo valstiečiams, o tarybų valdžia jų neapsaugoja. Jisai kritikuoja įvairių komisarų veiklą, nurodydamas, kad partinės organizacijos ir liaudies komisarai bei įstaigų vadovai pridarė rimtų klaidų.

Jisai pataria partinėms organizacijoms kreipti daugiau dėmesio į politinį darbą ir politinį auklėjimą.

Fedorovič prikaišioja lietuviams, nenorintiems, kad Lietuva būtų po sovietinės Rusijos jungu. Be to, jis kaltino ir pačius komunistus, kad jie pataikauja liaudies priešams.

Žodžiu, nežiūrint į masinius lietuvių trėmimus ir kitas priespaudos priemones ekspermentus, visgi komunistai nepageidauja sutvarkyti lietuvius pagal Maskvos norą.

Brangus pragyvenimas

Iš Nemečių, Panevėžio apskričio, pranešama, kad gyvenimas ne koks, nes labai esa karo sukrėsti. Be to, kainos labai aukštos ne tik rinkoje, bet ir visur kitur. Krautuvėse nusipirkti negalima nieko net iš drabužių, nei iš avalinės, o maistas taipgi normuotas, tik pagal korteles.

Ateinančiomis iš Lietuvos žiniomis, pasitvirtina ankstyvesni pranešimai apie rusų paskelbtą mobilizaciją Lietuvoj.

BORIS BEVERAGE CO
220 E St., So. Boston, Mass
Pristatomas tonikas, vynas ir alus baliams, vestuvėms į namus ir sales.
Savininkai:
JUOZAS ARLAUSKAS
ir
JUOZAS SKENDALIS
Tel.: SOU 3141

CENTRAL CAFE
P. JANUKONIS, sav.
21-23 BROADWAY,
METHUEN, MASS.
Tel.: 9841

Boston Realty Trust
INSURANCE SERVICE
veda
adv. Joseph B. Gailius
317 E St. (Broadway kamp.)
South Boston, Mass.
Tel.: SOU 2732

Michael M. Devenis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Brown Building
Exchange Place,
WATERBURY, CONN.
Prėmimo valandos: nuo 2 iki 4 v. p.p. ir nuo 6 iki 8 v. Telefonai:
ofiso 3-3888, namų 3-1554

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, sav.
Tai didžiausia ir gražiausia pasižmonėjimo vieta vakarinėje miesto dalyje.
63rd St. at Woodland Ave.
Philadelphia, Pa.
Tel.: SARatoga 9656
WEST 4117

WILLIAM PASCHALL
718 Callowhill Street,
PHILADELPHIA 23, PA
Vienas iš didžiausių mėsos sandėlių Philadelphijoje.
Mes pristatome mėsą ligoninėms, restoranams ir kitoms vietoms
Telefonai:
Main 7626 Lom. 0677
" 7458 " 2293

ANTHONY WASKES
RESTORANAS
Įvairios rūšies valgiai ir gėrimai
3904 FRANKFORD AVE.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: DEL. 5220

JOHN LUKAS
LIETUVIŠKA UŽEIGA
543 N. 12th Street,
Philadelphia 23, Pa

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
Gera vieta, geri gėrimai ir geri valgiai
3759 N. 7-th Street,
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: RAD. 8966

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 SO. 2-nd STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel.: DEW 5136

ARROWHEAD RESTAURANT
Edward Jennings Zdančiukas, sav.
Įvairios rūšies gėrimai ir valgiai.
Puiki vieta, pavyzdingas patarnavimas
208-212 EAST MAIN ST., NEW BRITAIN, CONN.
Telefonas: 6887.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
1113 MT. VERNON ST., PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę jums suteikti geriausią patarnavimą.

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią, pirmos rūšies maistą.
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Telefona: 1481.

VIENYBĖ

The Oldest Lithuanian Newspaper Established 1886 by J. J. Paukštis

PUBLISHED EVERY FRIDAY
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-0862

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879

PRENUMERATA METAMS
Jungtinėse Valstybėse $3.00
Kituose kraštuose $3.50

Advetising rates on application

"My tože..."

Sovietų Sąjunga paskelbė karą Japonijai tada, kai jau Stalinui buvo aišku, kad Saulėtekio imperijos dienos suskaitytos.

Oficialiame sovietų karo paskelbimo tekste, tarp kita ko, sakoma:

"Sovietų valdžia suteikia progos japonams išvengti pavojaus ir destrukcijos, kurią Vokietija, atsisakiusi besąlyginiai pasiduoti, turėjo iškentėti."

Keista, bet tai prmena 1939 metų rudenį, kai sovietai, susitarę su naciais, ėjo "vaduoti" gudų ir ukrainiečių...

Bevaduodamas gudus su ukrainiečiais, Stalinas su Hitleriu tada pasidalino Lenkija.

Nėra abejonės, kad ir dabar, nors ir pavėluotai, Stalinas ne dykai išėjo į karą prieš savo buvusius sąjungininkus Azijoje.

"Aš taip pat azijatas,"— Stalinas pareiškė Yosuke Matsouke, Japonijos užsienio reikalų ministrui, pasirašiusiam nepuolimo sutartį su Sovietų Sąjunga.

Bet tai buvo tada, kai sovietams buvo naudinga su japonais draugauti.

Norėdami pasiglemžti pusę Lenkijos, Suomiją ir Pabaltijo valstybes, sovietai panašiai draugavo ir su naciais.

Ir, bene didžiausiai istorinei likimo ironijai, vėliau sąjungininkai grąžino Stalinui tai, ką Hitleris savo laiku jam buvo padovanojęs, būtent, pusę Lenkijos.

Ar dėl Pabaltijo valstybių aneksijos vakarų demokratijos taip pat suteiks savo palaiminimą Stalinui, tai netolima ateitis parodys.

Taigi, nėra nė mažiausios abejonės, kad Sovietų Sąjunga, paskelbusi karą Japonijai, ieško panašaus grobio Azijoje.

Nesistebėsime, kad taikos konferencijoje Stalinas už savo "pagalbą" Amerikai ir Anglijai, reikalaus Mandžiurijos, Korejos, pietinės Sachalinos ir, gal būt, kai kurių Kinijos provincijų.

Tuo tarpu, kai Amerika, Trumano žodžiais tariant, šiame kare neieško nei teritorijų, nei pelno, tai Sovietų Sąjunga naudojasi progomis ir rytuose ir vakaruose.

Ar demokratijos, išgelbėjusios Sovietų Sąjungą šiame kare, Stalinui bus lygiai nuolaidžios ir taikos konferencijoje, nežinia. Bet tuo tarpu toms nuolaidoms dar nematyti galo.

Net ir dabar, kai amerikiečiai, savo rankose turėdami naują, nepaprastą ginklą — atomo bombą — gali apsidirbti su japonais vieni, be sovietų pagalbos, Stalinui siūloma Korėja.

Taip, ta pati Korėja, kuriai Rooseveltas su Churchillu žadėjo nepriklausomybę...

SOVIETŲ SĄJUNGA—TAUTŲ KALĖJIMAS

Bet tie, kurie drįsta apie tai kalbėti, skelbiami Goebbelso propagandos agentais...

Rašo ALGIS DAUJĖNAS
Vienybės bendradarbis Europoje

Neseniai teko skaityti telegramose labai įdomius Jungtinių Amerikos Valstybių vidaus sekretoriaus Harold Ickes pareiškimus apie priešsovietiškos agitacijos antplūdį Amerikoje. Ickes čionai su nusistebėjimu piktinosi, esą Amerikoje pastaruoju metu labai padaugėję priešsovietinių, taigi priešrusiškų ir prieš komunistinių balsų. Tokia agitacija, kaip atrodo, jam labai nepatinkanti ir esanti kenksminga Amerikos interesams. Esą, jei nebūtų žinoma, kad nacių ministeris Goebbelsas tikrai žuvo Berlyne, tai būtų galima manyti, jog jis esąs persikėlęs į New Yorką su visais naciškos propagandos agentais...

Kodėl šituos pareiškimus pavadinome labai įdomiais? Įdomūs jie ne tiek savo turiniu, kiek forma ir dvasia: Todėl, kad jie yra labai charakteringi, būdingi dabar dirbtinai sudarytoms nuotaikoms ypač visoje Europoje. Tikrai įdomu tai, kad, kaip matyti, panašios nuotaikos iš Europos yra persikėlusios į Ameriką ir čia randa tokio stipraus atbalsio net labai atsakingų asmenų lūpose.

Mes čia neturime teisės ir noro spręsti apie tai, kas yra naudinga ar kenksminga Amerikos interesams. Mes nuoširdžiai tikime, kad Harold Ickes žino geriau, kas šiuo metu yra gera, ar bloga, žiūrint Amerikos interesų akimis. Tačiau mums niekas negali užginčyti teisės pasvarstyti labai aktualų ir daug kam gyvybiškai svarbų klausimą: ar kiekvienas ir visi, kurie šiandien kelia balsą prieš rusų, taigi ir komunistų okupaciją eilėje Europos rytų valstybių, ar kiekvienas ir visi, kurie norėtų matyti šią svetimą okupaciją pašalintą, ar kiekvienas ir visi, kurie kovoja už savo tautų laisvę ir nepriklausomybę prieš visokį įsibrovėlį ir okupantą, — ar tie visi tūkstančiai ir milijonai šiandien yra pasidarę... Goebelso ir jo naciškos propagandos agentais?!

Toks klausimas šiandien Europoje politiškai yra labai svarbus bei aktualus, o morališkai — jautrus ir skaudus.

Pirmiausia reikia pabrėžti vieną dalyką. Visi tie, kurie panašiai kaip Harold Ickes, stato ir atsako į mūsų čia iškeltą klausimą, nuostabiu budu ir visai nesuprantamu tikslu suteikia be galo daug ir visiškai neužpelnytos garbės Goebbelsui bei visiems jo buvusiems naciškos propagandos agentams. Jie jį paverčia ne tik dideliu kovotoju prieš bolševizmą (kas iš dalies yra tiesa) bet ir labai dideliu kovotoju už Sovietų Rusijos pavergtųjų tautų laisvę, kas būtų klaidinga ir būtų toks melas, kurio absurdiškumo netektų net įrodinėti. Kiekvienas europietis, paragavęs vokiškų nacių "išlaisvinimo," tat žino iš savo kailio patyrimų.

Taip, vokietys Rytų Europos tautas "vadavo" iš komunizmo, bet tik tam, kad jas sau pasigrobtų ir surytų. Vietoj pašalintosios raudonosios vergijos jis tuojau užleisdavo savo rudąją vergiją, savo tikslais, metodais ir priemonėmis beveik visiškai nesiskyrusia nuo raudonosios baudžiavos. Tad kodėl dabar Goebbelsą, po šio rudojo bandito užsipelnyto galo, daryti "tautų laisvės" čempijonu, šitaip pakaruokliškai tvirtinant jog kiekvienas kas pasisako prieš bolševikų okupaciją arba bolševikinėje Rusijoje įžiūri naują pavojų pasaulio taikai, esą Goebbelso propagandos agentais?

Taip, Goebbelsas ir jo agentai ištisus ketverius metus susiriesdami skelbė, jog jie veda visos Europos tautų nuo komunizmo "išlaisvinimo" žygį. Tose tautose jie net surasdavo po vieną ar antrą, kuris tokiai propagandai patikėdavo. Bet aš ir šiandien nėsų linkęs manyti, kad Goebbelsas būtų buvęs toks kvailas ir toks naivus, jog pats būtų nuoširdžiai tikėjęs tuo, ką kitiems skelbė. Jam neturėjo stigti proto suprasti, kad šita visa propaganda buvo tik... propaganda, tiktai vienas iš politinės kovos ginklų morališkai išgražinti rudąjį imperializmą, laisvės pažadais suvilioti ir apmulkinti tautas, kad jos drauge padėtų Vokietijai sunkioje kovoje prieš Rusiją ir drauge išsikastų sau naujosios, rudosios vergijos kapą. Ne, Goebbelsas nebuvo toks naivus. Ir juo labiau niekas nerodo, kad jis būtų buvęs nacizmo idealų išdavikas. Kaip tikras nacis, ir dargi vienas iš jo svarbiausiųjų šefų, jis be jokio skrupulo buvo pasiryžęs apmauti kiekvieną tautą ir ją pajungti tik tam, kad vokietis ponautų visoj Europoje, kad visose Europos rytuose būtų išnaikinti Vokietijos priešai, išskyrus paliekamuosius darbo vergus, ir kad vokiečio pilvas visame pasaulyje būtų storiausias. Jis buvo atkakliausias nacių ponavimo propagandistas ir, žinoma ieškojo mulkių, kas jo metamas meškeres prarytų ir jo saldiems žodžiams patikėtų.

Tad kodėl dabar tą patį Goebbelsą stengiamasi įtikinti, jog jis buvo toks morališkai vertingas ir kad jo antikomunistinė propaganda buvo ne nacių imperializmo vienas iš ginklų, bet tikrai gražį ir tauri kova už laisvę ir nepriklausomybę tautų, kurios dėl įvairių aplinkybių šio karo pradžioje, ar jo pabaigoje pateko po pasibaisėtina raudonojo imperializmo letena?

Jeigu pasaulyje dar yra likę nors kiek sveiko proto, tai aš niekaip negaliu suprasti, kaip galima prieiti šitokio galvojimo ir šitokių tvirtinimų. Ir jeigu Goebbelsas turėjo tokią pat, kaip visi mes, nemirtingą sielą, vadinasi, jeigu jis galėtų šiandien girdėti tuos tvirtinimus apie jo "agentų" darbą, tai aš manau, kad jo lavono apdegintas bezdžionis-kas snukis šaipytusi karste iš pasitenkinimo daugiau, negu šypsojosi kadaise kitiems bemeluojant ir beapgaudinėjant... Kaipgi! Dar kaulai nesuspėjo sutrunėti, o istorija jau vertina jį, kaip laisvės čempijoną, kaip kovotoją prieš smurtą ir diktatūras!...

Ne, negalima prileisti, kad visiems tiems, kurie šiandien pradeda demagogiškai svaidytis "Goebbelso agentų" posakiais, šitiek truktų minties nuoseklumo. Reikia tik stebėtis, kaip neapdairiai jie prieina ligi nesąmonių, ligi pavojingų nesąmonių, netiesioginiai patapdami... paties Goebbelso išgarbintojais!

Šitos taktikos kilmė ir tikslai slypi kitur. Ir jie visiškai aiškus kiekvienam, kas buvojo arčiau jų šaltinio, kas matė ir išgyveno visus europinės audros viesulus...

Čia atsakymas gali būti tik vienas ir labai trumpas: — rusiškai bolševikinė propaganda yra šios idijotybės tėvas. Vienas tik bolševizmas yra gyvybiškiausiai suinteresuotas skelbti pasibiaurėtinu nacizmo "šalininku" kiekvieną, kas komunizmo išsiplėtime mato pavojų tautų laisvei ir tikrajai pasaulio civilizacijai. Tik visų šalių komunistai, pagal Maskvos įsakymą, stengiasi rūpestingai šią politinės kovos taktiką pritaikinti kiekvieno atskiro krašto specialioms sąlygoms. Tik naivieji ir dar labiau trumparegiai nekomunistiniai politikai, gaudydamiesi argumentų kovoje su savo politiniais priešais, per neapdairumą, kvailumą arba niekšybę, praryja šią užmestą komunistinės propagandos meškerę!

Labai jau norint būtų dar galima suprasti, kad Sovietų Rusija, vesdama žutbūtinį karą su nacių Vokietija, mėgino krikštyti nacizmo vardu kiekvieną reiškinį, ar kiekvieną veiksmą, kuris turėjo prieš komunistinį atspalvį ir tuo būdu galėjo pačią Rusiją bent morališkai silpninti ir tuo pat metu tam tikru atžvilgiu pasitarnauti Vokietijai. Nieko čia bolševikams nebuvo lengvesnio ir paprastesnio, kaip kiekvieną nekomunistiškai galvojantį žmogų pavadinti Goebbelso agentu, vadovaujantis šitokiu griozdišku "argumetavimu": —tu esi prieš komunizmą, vadinasi, ir prieš komunistinę Rusiją; Vokietija kovoja prieš Rusiją, vadinasi ir tu kovoji prieš Rusiją taigi, esi Goebbelso sąjungininkas, arba agentas.

(Pabaiga kitame numeryje)

Poezija

Tėvyškę praradus

Į nežinią nuplauks pavasariai melsvi,
Lyg pilkos dulkės vieškeliu nuplauks...
Ar pasitiks kada tave laukai savi?
Sugrįžtantį klaujūną ar sulauks?...

Po svetimu dangum, be tėviškės senos,
Su gedulu — širdy netirpstančiu...
Nuplauksi vargo marėm, be šypsnio, be dainos,
Visur tu jausies tik ir tik svečiu...

Išklystančiam pamojo tau svyruoklis,
Lakštingala taip graudžiai, graudžiai verkė...
Ir šiandie guodiesi vien tremtinio dalimi,
Krūtinėj ugdai skausmą klaikų...

Į nežinią nuplauks vėl daug pilkų dienų,
Gal daug pavasarių praslinks nepastebėtų;
O tu liūdėsi vis, be džiūgesio dainų,
Be tėviškės senos laukų gėlėtų...

Tenai, kur šiandie skrenda tavo mintys,
Svajonės, lūkesiai ir tremtinio malda, —
Tenai vien upės kraujo tvinksta...
Prasiveria gili tautos tragedijos žaizda...

Klemensas Jūra

Berlin, 1944. II. 10.

VAKAR, ŠIANDIEN IR RYTOJ

V. TYSLIAVIENĖ

HIRAM JOHNSON MIRUS

Senatoriaus Hiram Johnson asmenyje, Amerika neteko nuoširdaus draugo ir tarno, savo gyvenimą paaukojusio šio krašto žmonių gerovei.

Būdinga, kad sen. Johnson buvo ligos pakirstas, Senatui besvarstant Jungtinių Tautų Čarterį. Jis mirė tik kelioms savaitėms po čarterio ratifikacijos, rugpiūčio 6 d., Bethesda ligoninėje.

Velionis Hiram Johnsonas buvo vienas iš didžiausių Tautų Sąjungos priešininkų 1919 metais. Prieš Amerikos kišimasi į Europos reikalus jis nemažiau kovojo ir dabar. Už tai jis, žinoma, buvo vadinamas "izocionalistu."

Kai kurie propagandistai, skleisdami "vieno pasaulio" įdėją, teigia, kad Amerikos nedalyvavimas Tautų Sąjungoje yra viena iš šio karo priežaščių... Todėl, jie aiškina, Amerika privalo dalyvauti tarptautinėje organizacijoje taikai palaikyti, nežiūrint kokia kaina už tai reikėtų mokėti.

Skleisdami tokią propagandą, jie, paprastai, nutyli priežastis, dėl kurių "izocionalistai" vengia glaudesnių ryšių su Europa.

KĄ SEN. NORRIS YRA SAKĘS

Senatorius Norris, Versailles konferencijos dalyvis, taip pat miręs prieš keletą metų, suktus Europos politikierius apibudino šiais žodžiais:

"Kai aš patyriau, kad tie vyrai (Anglijos ir Prancūzijos atstovai), taip gražiai mums kalbėdami, savo kišeniuose turėjo slaptas sutartis, — kuomet aš patyriau, kad tos sutartys prieštaravo visiems mūsų susitarimams, — kuomet aš pamačiau, kad jie reikalauja tas slaptas sutartis legalizuoti... aš pasakiau: Dieve! Aš nieko bendro nenoriu turėti su tokiais žmonėmis. Jie nebuvo teisingi nei mums, nei pasauliui. Tie ištvirkėliai elgiasi taip, lyg, rodos, jie gyventų barbarizmo laikais. Tuo tarpu jie nuduoda esą nuoširdūs, kovoją už demokratiją, už taiką ir Tautų Sąjungą, žadančią taiką ir laimę visai vargstančiai žmonijai... Aš jais nepasitikiu. Jie yra neteisingi."

Šių dienų Europos politkieriai tokie pat, tik dar labiau nuo doros ir teisingumo kelio nukrypę.

Dėl to senatorius Johnson jaudinosi, dėl to dar 1943 metais, netekęs vilties Amerikos užsienio politikai pakeisti, pareiškė:

"Aš neturiu ką pasakyti šiuo svarbiu momentu, liečiančiu tą kraštą, kurį aš myliu ir kuris yra mano nuo pat gimimo dienos. Per 77 metus kitos ištikimybės, kaip tik Jungtinėms Amerikos Valstybėms, aš nežinojau. Dieve, gelbėk Ameriką..."

Reikšdamas savo balsą prieš Jungtinių Tautų Čarterį, sen. Johnson, nežiūrint silpnos sveikatos, nepalaužiamai stovėjo beveik vienų vienas. Paskutinis smūgis, be abejonės, jį galutinai pakirto.

ŽYMUS VALSTYBININYKAS

Velionis Hiram Johnson gimęs Kalifornijoje, 1866 m. rugsėjo 2 d.

Valstybiniame gyvenime jis pasižymėjo, tapęs Kalifornijos gubernatorium. Tai buvo 1910 metais. Jo pastangomis, tais laikais buvo padaryta daugelis naudingų reformų darbininkų sąlygoms pagerinti ir imigrantams apsaugoti.

Savo karjerą, kaip senatorius, jis pradėjo 1916 m., ir ištarnavo 28 metus. Senate jis taip pat pasižymėjo. Jo pasiūlymu, Amerikos buičiai pagerinti, buvo priimta eilė įstatymų, jų tarpe — vadinamas Johnson Act, kuriuo buvo draudžiama skolinti pinigus valstybėms, nemokėjusioms praeito karo skolas.

Senatorius Johnson buvo republikonas, bet griežtos partinės linijos jis nesilaikė. 1932 m., ekonominės krizės laiku, sen. Johnson rėmė Roosevelto kandidatūrą. Bet jis griežtai priešinosi trečiam terminui, ypač Roosevelto užsienio politikai.

Aukščiausiu savo "autoritetu" laikė žmoną, kurią jis vedė, lankydamas universitetą. Velionis ją vadindavo "The boss."

Amerikos istorijoje senatorius Hiram Johnson, neabejotinai, liks vienas žymiausių valstybininkų.

KO GALIMA LAUKTI IŠ NAUJOS BRITŲ DARBO VYRIAUSYBĖS

Labai daug speliojama apie tai, ką darys Anglijos darbiečių vyriausybė, su Clement Attlee priešaky. Kai kas mano, kad Anglijai teks persirgti ta pačia liga, kuria sirgo Prancūzija. "front popular" laikais.

Vidaus politikoj galima laukti šiokių tokių reformų. Galimama laukti geležinkelių, telegrafo-telefono, Anglijos banko suvalstybinimo ir kitų socialių reformų.

Užsienio politikoj jokių permainų nebus. Darbiečiai pirmiausia yra anglai. Todėl be reikalo įvairių šalių radikalai džiūgauja Anglijos politine permaina. Anglas darbietis, kad ir eilinis darbininkas, tautiniai yra sąmoningesnis, nei bet kurios kitos tautos darbininkas. Anglas darbininkas supranta, kad kitų tautų industrialistų ir komersialistų laimėjimas užsienių rinkose kartu ir kitų šalių darbininkų laimėjimas. Todėl kai dėl pasaulio rinkų, dėl kurių visi karai kyla, anglas darbininkas eina ranka rankon su anglų industrialistu, komersantu ir bankininku. Ir jei tūli kitų tautų radikalai džiūgauja darbiečių laimėjimu, manydami, kad dabar Anglija bus nuolaidesnė, tai jie yra dideli ignorantai ir jiems teks skaudžiai nusivlti. Anglijos darbiečiai lygiai, kaip konservatoriai, nenusileis nė coliu ten, kur bus paliesti Anglijos imperijos interesai.

Darbiečių laimėjimas įrodė, kad Anglijos demokratijos dvasia dar nėra mirusi, kaip ji, pavyzdžiui yra mirusi Rusijoje ir k. Kuomet Amerikoje daugelis manė, kad be Roosevelto šalis negalės gyventi, tai anglai parodė, kad nėra tokio žmogaus, kurio nebūtų galima pakeisti. Churchill jie pamainė, nežiūrint kad šalis tebėra karo stovy ir didžiausių, painiausių problemų sūkury Anglai tiki, kad Anglijoj yra pakankamai kvalifikuotų žmonių toms problemoms spręsti ir todėl jie padarė permainą, neatsižvelgdami į padėtį. Tai aiškus įrodymas, kad demokratijos dvasia ten dar nemirusi. O kol dvasia gyva, tai kūnas taip pat gyvens.

D. Klinga

MŪSŲ DIENŲ ĮVYKIAI

V. M. KLAUSUTIS

KEIČIASI LAIKAI

Eilinis pilietis atsiminęs "pamiršto žmogaus" autorių ir jo palikimus, klausia: kodėl "newdealerių" galvos krinta? Argi "old-dealeriai" rengiasi palaidoti naują dalybą? Šis klausimas aktualėja mūsų krašte. Kyla klausimas, ar prez. Trumano administracija rengiasi likviduoti rooseveltinę erą?

Spaudos korespondentai Washingtone rašo, kad rooseveltinė era baigia savo dienas. "We have a safe man in the White House!" — taip raso korespondentai iš Washingtono. Gal jie teisybę sako, nes rooseveltinius biurokratus pakeičia nauji "bosai" ne tik kabinete, bet ir biuruose.

Mes neabejojam, kad "new dealerius" rėmę Sidney Hillman ir Earl Browder, labai apsivylę. Jie surinko milijonus dolerių išrinkimui "newdealerių". F. R. ir Truman buvo jų kandidatai. Po garsiųjų misijų, "pamiršto žmogaus" autorius mirė, jo soste atsisėdo Truman, dabar jis šalina "newdealerius" iš valdiškų vietų. Susidaro įspūdis, kad prez. Truman apvylė Sid. Hilman ir Earl Browder pasekėjus.

Gandai paplito (iš Washingtono) kad NLRA įstatymui bus daroma "operacija." O mes atsimenam "pamiršto žmogaus" autoriaus pasakymą, kad NLRA įstatymas buvo pavadintas darbininkų Magna Carta! Tiek vertingas, kaip Atlanto čarteris, kurį FDR sulygino dešimčiai Dievo įsakymų, dabar bus keičiamas. Nenuostabu, — Atlanto čarteris buvo pakeistas Frisco čarteriu.

Amerikos komunistai eskomunikavo Browderį ir jo kolegas, rėmusius "newdealerius," bet kas eskomunikuos komunistus, balsavusius už "newdealerius?" Būtų gerai, kad naujasis komunistų vadas W. Z. Foster paaiškintų.

Keista komunistų politika ir taktika. Juk Browderis ir Hillman darė viską, kas jiems buvo įsakyta daryti, idant "pamiršto žmogaus" autorius ketvirtam terminui būtų išrinktas. Mūsų nuomone, jei Browderis buvo klaidingas, tai klaidingu reikia laikyti vyriausią komunistų vadą, Staliną ir jo po lova pakištą kominterną. Browderis ir jo kolegos tik atliko savo pareigą, remdami "newdealerių" kandidatus.

ISTORIJA, TAI — NE PASAKA

Pastaba dėl Juozo Laukio straipsnio

Nors sakoma, kad istorija, tai pasakų rinkinys, bet tas yra ir mokslas, reiškia, pasaka siekianti kuo tikriausiai įvykius atpasakoti, arba atstatyti praėjusią tikrovę. Mūsų senesni veikėjai, pratę bendrais posakiais švaistytis, gal nejunta pilkos fotografinės tikrumos vertės. Todėl Laukiui tenka dovanoti dėl jo gražios pasakos apie velionį Šliūpą, bet skaitytoją reikia įspėti: čia pasaka, ne istorija, ar biografinis bruožas.

Pavyzdžiui, skaitytojas iš Laukio straipsnio gali pasidaryti išvadą, būk Šliūpas, girtas, priėmęs komuniją, kas kunigus taip užrūstino, kad jie jį patraukė Pottsvillės teisman.

Kunigas Milukas nebuvo Šliūpo draugas, bet savo Amerikos Lietuvių Kronikoje (p. 61) jis kitaip išpažinties istoriją atpasakoja, pasiremdamas kun. Burbos žodžiais. Burba rašęs: Dr. J. Šliūpas, pabaigęs daktaro mokslą mano medžiagine pašalpa, atsikraustė arčiau Plymoutho į Wilkes Barre pirm Velykų 1891 metais, ir su p. Andziulaičiu net Velykinę išpažintį atliko."

Kitame Vienybės Lietuvninkų numery (kaip Milukas cituoja) kun. Burba rašęs: "Visa nelaimė, po išpažinties ponai inteligentai patylomis pradėjo savo beitikybą apaštalauti."

Matote, du Šliūpo priešai nieko apie girtame stovyje priimtą komuniją nesako. Kodėl tariamas Šliūpo draugas, Laukis, apie tai rašo? Apie panašią komuniją veranei kun. Burbos knygelėje "Trumpa Peržvalga Lietuvystės Darbų Amerikoje 1892 metais." Čia kunigas tvirtino, kad Šliūpas už pinigus gydytojo diplomą nusipirkęs, ir daktaras-autorių teisman patraukė, bet apie girtas komunijas — nė žodžio.

Teismas Pottsvillėje įvyko po trijų metų, visai kitu pagrindu. Apie tai pats dr. Šliūpas pasakojo savo knygelėje Aušrininkas (p. 26 ir 27). Daktaras tada gyveno Shenandoryje. Įnamiavo Andriukaitis, kuris daktaro namuose 1894 metais prieš Velykas netyčiomis nusišovė.

Šliūpas iškėlė Andriukaikaičiui laidotuves be bažnytinių apeigų. Tuo laiku tai buvo daugeliui nejauki staigmena. Sako Šliūpas: "Atėjo dūdų orkestra, laisvamanių draugija incorpore; velionio karstą per miestelį nešė pasikeisdami, draugai. Gatvių pašaliais stovėjo 4-5 tūkstančiai žiūrovų, kurių vieni švilpė, kiti keikė ir baubė, kiti barškino į skardines, buvo tokių, kurie paleido akmenis į lydėtojus."

Po laidotuvių, Šliūpas įskundė kai kuriuos triukšmadarius miesto tarybai, bet ši (7 katalikai, 6 protestonai) skundą atmetė. Tada suminėtieji asmenys susirinko pas kun. Abromaitį ir nusprendė Šliūpą teisman traukti už kriminalį šmeižtą. Vadu buvęs karčiamninkas Ražas.

Teisme kilo ginčas dėl Šliūpo nenoro sudėti priesaiką, pasidedant ranką ant šventraščio. Teisėjas leidęs jam "savo garbe prisiekti" (p. 28, Aušrininkas). Teismas radęs: Šliūpas nekaltas, bet moka du trečdaliu teismo išlaidų." Tų išlaidų buvę $400, advokatas gynėjas paėmęs $50. Skundikams byla kainavusi $10,000, ir Ražas subankrūtinęs. Taip Šliūpas pasakojo.

Byla sukėlusi dėmesį Pennsylvania valstybėje, ir vėliau išleista įstatymas, leidžiant teismuose priesaiką imti rankos pakėlimu, nededant rankos ant šventraščio.

Maža tikrovės ir Laukio tvirtinime, būk išgamos Andriuliai, Abekai, Vabalai, Mizaros esą "Šliūpo padaras." Savo laiku Vienybėje buvo įdėta mano straipsnių eilė, nušvietusi Šliūpo vadmenį, socializmo idėjas skelbiant. Jų išvada sudėta mano knygoje "J. O. Širvydas." Ne Šliūpas, ar kiti socializmo pionieriai, išgamas pagimdė, bet Grigaitis, Baltrušaitis ir Kapsukas, paėmę Socialistų Sąjungai vadovauti. Jiems padėjo vadinami "giltiniečiai" ir panašaus tipo nesusitupėję kaimo pusberniai.

Su mirusiais veikėjais reikėtų atsargiau elgtis ir rašyti griežtą teisybę, nes jų darbai — istorija, ne pasaka. Nebūkime meškos su savo pasitarnavimais.

Vyt. Širvydas

DRABUŽIŲ AUKOJIMO REIKALU

Lietuvių tautos vargai ir aukos šiame kare pereina visas mūsų vaidentuvės ribas. Šiuo metu patį didžiausią skurdą turi pergyventi Lietuvos tremtiniai. Vien Vakarų Europoj jų yra apie 300,000. Jie sudaro stambią dalį lietuviškai kalbančios visuomenės Europoje. Jų tarpe yra dauguma žmonių, reikalingiausių tautos kultūrai išgelbėti.

Visos tautos pripažįsta, kad jų gražiausioji viltis — **tai jaunimas ir moksleivija.** Lietuvių tremtinių tarpe yra bent pusė visos Lietuvos studentijos. Tad reikia rūpestingiausiai teikti visokią pašalpą, kad tautos viltis išliktų gyva.

Tūkstančiai lietuvių su rišuliais ir vaikais pavojingais keliais pėsti turėjo nueiti po 200 ir 300 mylų. Buvo ūkininkų, kurie, pasikinkę vežiman paskutinį arkliuką, visokiais vingiais perakrodė beveik pusę Europos pasiekdami Austriją, Šveicariją, Prancūziją, Daniją. Kai kurių toks vargo kelias išsitiesė net per 2,000 mylių. Tai bado, vargo ir ašarų kelias. Daug moterų ir kūdikių išmirė tose vargingose klajonėse, saugesnės vietos beieškodami.

Blogiausia su rūbais

Per penkeris metus lietuvių rūbus plėšė okupantai. Naujų rūbų jokie fabrikai lietuviams tuo metu negamino. Seni rūbai nudrisko ir visiškai skarmalais pavirto. O ateinančią žiemą jiems teks praleisti skylėtuose ir nešildomuose namuos. Plaučių uždegimas nuo peršalimo pradės šienauti lietuviškas gyvybes.

Darbas labai didelis

BALF skyriai ir visa lietuvių amerikiečių visuomenė, visos organizacijos ir veikėjai **turėtų labai įtempt savo pajėgas,** kad palengvintų pačią sunkiausią žiemą visoj Lietuvos istorijoj. Turime prašyti ir maldauti savus ir svetimus, visus lietuvių tautos draugus, visus gerus amerikiečius **pasigailėti senos lietuvių tautos, kuri šio karo nesukėlė, bet skaudžiausiai nuo jo kenčia.**

Informaciją apie rūbų rinkliavą mielai suteikia BALF sandėlis **(United Lithuanian Relief Fund, 101 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.).**

Visiems dirbantiems ir dirbsiantiems šiame šventame darbe iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

BALF Valdyba

AR SOVIETŲ AGENTAMS PASISEKS SUGAUDYTI LIETUVIUS EUROPOJE?

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

Rusija nori atgauti ne tik visus savo piliečius, bet ir emigrantus, taip pat ir okupuotųjų kraštų pabėgėlius! Jie griežčiausiai reikalauja Lietuvos, Latvijos ir Estijos pabėgėlių, kad po to, kaip komunizmo ir raudonosios okupacijos priešus, galėtų sunaikinti.

Kol mes dar tebebuvome raudonoje vergijoje ir tebegaudavome paskaityti naciškųjų arba jų kontroliuojamų laikraščių, dar 1944 metų rudenį išgirdome šią žinią: — sovietų Rusija nereikalauja, kad iš visų tų kraštų, pietų ir vakarų Europoje, kuriuos išvaduoja sąjungininkų armijos, visi Sovietų Rusijos piliečiai, karo belaisviai ar departuotieji, ar pabėgėliai, ar net buvę rusų emigrantai turi būti grąžinami į Sov. Rusiją, atiduodami bolševikų valdžios organų žinion. Čia taip pat buvo pranešama, kad kai kurios vakarų valstybės tuos sovietų reikalavimus noriai sutikusios patenkinti...

Mes tada galvojome: tai dar vienas Goebbelso propagandos triukas, dar vienas a r g u m e n t a s, kad įvairių tautų pabėgėliai stotų į vokiečių armiją ir padėtų vokiečiams, dar vienas įtikinimas, kad Vakarų Europa ir vakarų sąjungininkai visiškai subolševikėjo ir be mažiausio pasipriešinimo tarnauja ir pataikauja visoms bolševikinės Rusijos užmačioms...

Nė vienas netikėjome, kad taip iš tikrųjų būtų, ar bent kas panašaus galėtų būti.

Slinko dienos ir savaitės, ir mes vienas po kito matėme savo svajonę beįvykstant, rudąjį Reichą begriūvant, kentėjome priešmirtinius nacių siautėjimus, laukėme ir ilgėjomės, kaip gervė giedros, išvadavimo. Ir jis atėjo, vieniems anksčiau, kitiems vėliau, pagaliau visiems, kur tik įžengė amerikiečio, anglo ir prancūzo kareivio koja. Ir tada...

Ir tada mes ne tik pamatėme, bet ir įsitikinome, kad ne viskas buvo tik Goebbelso melagingoji propaganda. Ant savo kailio patyrėme, kad čia didelė dalis buvo teisybė, nepatikėtina, žiauri, nežmoniška kruvina ir nuoga teisybė...

Aš čia nepasakosiu tūkstančių pabėgėlių ir deportuotųjų neįsivaizduojamo nusivylimo, nerimo, baimės, skausmo, nevilties ir net įtužimo. Nepasakosiu smulkiai, kaip visa tai turėjo pergyventi lietuvis, vokiečių tremtinys ar, daugumoje, bėglys nuo besiartinančio jam taip gerai pažįstamo bolševikinio pragaro ir naujos savo tėviškės okupacijos. Nepasakosiu nusivylimo ir baimės didžios daugumos pačių rusų belaisvių ar darbininkų, buvusių bolševikų, kurie buvo pasiryžę iškentėti visokį vargą ir emigranto nedalią, bet kad tik vėl nebereikėtų grįžti į "rojų". Nepasakosiu visos eilės tragiškiausių, ar tragokomiškų vaizdų, nuotykių pergyvenimų, scenų, ginčų, net kautynių, bevykdant sovietų piliečių ir tariamųjų "piliečių" repatrijaciją, berenkant, pabėgėlius į specialias stovyklas, bevežant juos į sovietų pusę, ir taip toliau ir taip panašiai. Tai įdomiausios ir tragiškiausios istorijos, vykusios Vokietijoje ir kone visoje Vakarų Europoje. Daug medžiagos jos suteiks šio karo pabaigai vaizduoti kaip liudininkai moralinio pairimo, žmogiškosios dramos ir laukinių papročių triumfo. Šiandien betgi dėl daugelio rimtų priežaščių dar truputį būtų per ankstį leistis į šias visas smulkmenas, duoti konkrečius faktus, paminėti vietoves, ar statistikas.

Šiandien užtenka žinoti, kad toks klaikus skandalas vyko ir tebevyksta ir kad turime daryti viską, kad ko greičiausiai būtų užkirstas kelias toliau reikštis ir plėtotis.

Skubu pabrėžti vieną dalyką, kad šie mano žodžiai demagogų nebūtų piktam išnaudojami. Baltijos valstybių karo pabėgėlių "repatrijacija" į Sovietų Rusiją aš čia nemaišau, ir tat negali būti maišoma su bendromis sąjungininkų pastangomis vienaip, ar kitaip tvarkyti Europos tautų pabėgėlių painų ir didelį reikalą aplamai.

Karas su savo pasekmėmis ir ypač vokiekių okupacijos ir smurto priemonės padarė tai, kad daugiau kaip 10, ar net 15 milijonų įvairių tautų europiečių buvo išblaškyti, išvežioti, ištremti į darbus, ar į koncentracijos stovyklas, milijonai civilinių gyventojų ir karo belaisvių atsidūrė svetimuose kraštuose, ar tiesioginėje vokiečių vergijoje. Grąžinti juos į tėvynę, pasirūpinti jais, padėti jiems buvo ir tebėra vienas iš pirmaeilių gyvenamojo momento uždavinių. Sąjungininkų kariuomenės, išvadavusios eilę Europos kraštų ir pusę Vokietijos, ypač amerikiečiai ir anglai, čia ta prasme yra nepaprastai daug ir netikėtai greitai atlikę galybę sunkiausių ir žmoniškai tauriausių žygių. Milijonai belaisvių, kalinių ar pabėgėlių jau grįžo į savo tėviškes, milijonai buvo aprūpinti maistu, drabužiais, vaistais ir dabar — tokiomis negausiomis transporto priemonėmis. Tai toks didelis darbas, už kurį tenka reikšti besąlyginį dėkingumą ir kurį visuomet šilčiausiais žodžiais minės civilizuotosios žmonijos istorija.

Visi pilnai supras ir nemurmės, jei šitokiame milžiniškame ir begalo painiame darbe pasitaikys didesnių ar mažesnių trūkumų, arba klaidų. Vienas dalykas betgi lieka galioti: jei pasitaiko klaidų, pavojingų klaidų, tai jas reikia atitaisyti ir atitaisyti neatidėliojant.

Toks dalykas buvo ir iš dalies tebėra su Baltijos valstybių piliečiais, karo pabėgėliais Vokietijoje, ar kitose Europos šalyse. Gali, kas nori, tų valstybių piliečių grąžinimą namo vadinti gražiu "repatrijacijos" vardu. Bet iš tikrųjų tai būtų — **šimtų tūkstančių žmonių siuntimas į bolševikinius kalėjimus, komunistinę vergovę ir mirtį!**

Baltijos valstybių pabėgėlių ir ypač gausiausių skaičiumi lietuvių pabėgėlių klausimas išsiskiria iš bendros dabar pritaikintos pabėgėlių tvarkymo problemos Europoje, sudaro visiškai skirtingą, visiškai specialų atvejį. Prancūzų, belgų, olandų, dėnų ar norvegų tremtiniai karo belaisviai, ar kitoki karo pabėgėliai Vokietijoje nori grįžti. Gi lietuvių, latvių ir estų, panašiai buvo ir tebėra lenkų, pabėgėliai taip pat žinoma nori grįžti ko greičiausiai į savo tėvynes, bet neturi kur grįžti, nes jie dar neturi savo laisvų tėvynių, nes jų tėvynės yra vėl sovietų Rusijos okupuotos ir, maža to, sovietų valdžios laikomos net ne okupuotomis, bet stačiai prie Rusijos prijungtomis, — taip kad bolševikai trijų Baltijos tautų gyventojams ir jų pabėgėliams ginčija net jų pilietybę ir sauvališkai juos laiko... sovietinės Rusijos piliečiais!

Štai dėl ko yra tas milžiniškas Baltijos tautų pabėgėlių padėties skirtumas nuo kitų tautų pabėgėlių, belaisvių ar tremtinių padėties. Ir štai kodėl, nedelsiant, turi būti visiškai skirtingai sprendžiamas ir tvarkomas tų trijų kraštų pabėgėlių klausimas. Kada jų šalis šiandien yra okupuota ir okupantas netgi neigia jų valstybės egzistencijos klausimą, tie karo pabėgėliai, deportuotieji ar belaisviai, jeigu jie nesutinka su savo šalies okupacija ir su nauja valstybine priklausomybe, — jie yra patapę politiniais emigrantais, jie tebeturi visas savo senosios pilietybės teises (mažų mažiausia ligi būsimosios taikos konferencijos, kuri nustatys visuotinį teritorinį ir politinį Europos statutą) ir jie jokiu atveju nėra pasidarę okupanto valstybės piliečiais, kaip kad jis įžuliai tvirtina. Tai yra tokie aiškūs ir tokie seni visų pripažinti tarp tautinės teisės nuostatai, jog dėl to nė nereiktų aušinti burnos, jeigu naujasis pasaulis, kuris priėmė San Francisco čarterį dar yra linkęs nors kiek galvoti, kad, be viso ko, pasaulyje dar šiek tiek egzistuotų tokie dalykai, kaip pavyzdžiui, šiokia bei tokia tarptautinė teisė, šiokia tokia žmogaus ir jo asmenybės apsauga, jo sąžinės ir tikėjimo laisvė...

(Bus daugiau)

Armenų mįslės

Kaukaziečiai, ypač armėnai ir gruzinai labai mėgsta minti mįsles. Jų mįslės dėl ypatingumo ir naivumo daugiausia labai komiškos. Čia paduodame keletą pavyzdžių.

Kas tai: juodas, keturios kojos, lekia oru? (Du juodvarniai).

Priešaky — didelė šviesa, užpakaly — didelis triukšmas, aplinkui — visai tamsu, vidury — vienas miega. Kas tai? (Aš kinematografe).

Pažvelgęs po stalu — matau devynias kojas, pažiūriu viršui stalo — matau keturis žmones, antrą kartą pažvelgiu po stalu — aštuonios kojos, žiūriu viršui stalo — keturi žmonės. Ką tai reiškia? (Pirmą kart suklydau).

Jis baltas, keturiomis kojomis, valgo žolę, šieną, duoną ir užpakaliu mato taip pat kaip priešakiu? (Aklas arklys).

Priešaky 5, užpakaly 5, eina ten ir atgal. Kas toks? (Strytkaris Nr. 5).

Kas tai bus: šešios kojos, dvi galvos, vidury kryžius (Slaugė ant žirgo).

Pirmasis gali vaikščioti, antrasis gali vaikščioti, trečiasis ir ketvirtasis irgi gali, bet penktasis — ne. Kas jie tokie? (Mano vaikai).

Jis juodas, negyvas, keturiomis kojomis ir šoka taip aukštai kaip Eifelio bokštas. Kas toks? (Nusproges kuinas — juk Eifelio bokštas irgi nešoka).

Priešaky vanduo, užpakaly vanduo, kairėj vanduo, žodžiu — visur aplinkui vanduo ir nieko nematyt. Kas tai? (Paniręs po vandeniu plaukėjas).

Žalias ir ilgas, kybo svetainėj. Kas tai? (Silkė— aš tyčia sakiau, kad ji žalia ir kabo svetainėj, kad tu negalėtumei įspėti).

Kaip žiurkės veisiasi

Nepaprastas vaisingumas, kuriuo pasižymi žiurkės, pareina nuo to, kad žiurkė tik 21 dieną vaikus nešioja. Į kelias valandos po žiurkių gimimo, patelė gali būti vėl užvaisinta ir vėl atvesti 8—16 žiurkiukų. Viena žiurkių pora per metus priveisia ligi 1000 žiurkių, kurios iš savo pusės per trejus metus priveisia ligi 250,000 žiurkių.

Pilnai pakanka šių davinių, kad kiekvienas pasirūpintų naikinti žiurkes, kur prieidamas ir kaip galėdamas.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 4497 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 253 — 7th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HUGO LOHSE
253—7th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 309 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3202 Mermaid Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HYMAN BORENSTEIN
(Mintz's Delicatessen)
3202 Mermaid Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1274 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 330 Willoughby Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
LOUIS C. GIANNONE
(Willoughby Rest. & Lunch Bar)
330 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 636 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at Prospect Park Zoo (Flatbush Avenue), Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ROBERT L. CUNNINGHAM
(Prospect Park Zoo) Menagerie Rest.
Prospect Park Zoo,
Flatbush Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 247 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 73 Jay Street and 167 Front Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
CHARLES REINHARDT
73 Jay St.
167 Front St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1589 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 120 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ANNA MURRAY & BARNEY TURNER
20 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 293 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 48 Gold Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MILDRED AMBROSINO
48 Gold St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 5152 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 728 Evergreen Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOSEPHINE LUEBS &
ELSIE ANTOINETTE BUHNER
728 Evergreen Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 194 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 610 Cropsey Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ELEANOR V. MILLER
610 Cropsey Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 208 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2405 — 86th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
DAVID GEDULD
405 —86th St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1457 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3523 Church Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
LOUIS RUBNITZ
3523 Church Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1818 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 927 Kings Highway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
CUT RATE DELICATESSEN, INC.
1927 Kings Highway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1302 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 651 Manhattan Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
SAM SHAPIRO, SOL GOLDBAUM &
PHILIP SIEGEL
(Shapiro's Delicatessen)
651 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1884 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 241 Rockaway Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
FORTUNATA JAFFEE
241 Rockaway Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1647 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 8009 — 18th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
PHILIP SPIVAK
8009—18th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. C 167 has been issued to the undersigned to sell beer, at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 510 Meeker Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HARRY MALAMUD
(Greenpoint Beer Distributors)
510 Meeker Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1258 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 168 — 7th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JEANNE GOTTHEIL
(Century Food)
168—7th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10404 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 256 Kingston Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
KINGSTON ROYAL MARKETS, INC.
256 Kingston Ave., Brooklyn, N. Y.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 1716 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 438 Rogers Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
FRED BASLER
438 Rogers Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 5044 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 910 Liberty Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
EMANUEL FELL
910 Liberty Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 8992 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 214 Highlawn Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
TONY LEONE
214 Highlawn Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1534 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1019 Manhattan Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ROMAN KURPIESKI
1019 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1511 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 416 Monroe Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SEYMOUR MAIMAN
416 Monroe St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1497 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 145 Floyd Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
RAMIRO DISDIER
(La Flor De Borinquen)
45 Floyd St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4784 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 511A — Avenue R, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ABE YATROFSKY
511A—Ave. R, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 5126 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 340 Wilson Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ROBERT HEISE
340 Wilson Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 674 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 896 Belmont Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ADAM SHINKUNAS
896 Belmont Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1197 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 405 Vanderbilt Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HENRY ALLHUSEN
405 Vanderbilt St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1118 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 74 Ralph Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
A. GOTTFRID ERICSON
74 Ralph Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RW 993 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 865 Columbia Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MARIA FURIO
865 Columbia St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 313 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 769 Washington Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HARRY BROUNSTEIN
69 Washington Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1706 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1595 East 92nd Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
BENJAMIN KUNOFSKY
1595 East 92nd St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1646 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 66 — 4th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SIDOR KATZ & ABRAHAM DAVID STERN
(Katz & Stern)
66—4th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 7575 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 236 — 7th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ROBERT FREIER
236—7th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 166 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 83 — Avenue O, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
SALLY BATZAR
83—Ave. O, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4828 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 233 Nassau Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
NICK FRANCAVILLA
233 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4577 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 246 Nassau Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
WILLIAM BICA & CHARLES MANERI
246 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

MAYNE REID

RAITELIS BE GALVOS

ROMANAS

(Tęsinys)

SPĄSTAI MUSTANGAMS

— Kas tai yra? — klausė kreolė, rodydama į tvorą, kuria buvo aptvertas prūdas.

— Tai spąstai mustangams. Kada jie sueina čia gerti, medžiotojai uždaro vartus ir jau nė vienas nepabėga. Kartais juos tyčia atvaro pas prūdą, bet tokiai medžioklei reikia net šešių žmonių.

— Vargšai gyvuliai! Tai tamsta, kaipo mustangų gaudytojas, irgi juos medžioji?

— Ne, panele, aš juos gaudau tik su lasu.

— Ar tamsta jį gerai valdai? Aš taip pat norėčiau to gaudymo pramokti, nors girdėjau kalbant, kad moterims tas darbas netinka.

— Tai pasenęs prietaras! Pažįstu vieną ponią, kuri puikiai valdo lasą.

— Ar jauna?

— Tamstos amžiaus.

— Kokio ūgio?

— Kiek žemesnė.

— Bet, tur būt, graži. Nes kaži kas yra man sakęs, kad meksikietės esančios daug gražesnės už kreoles.

— Matyt, kad tas "kaži kas" niekados nėra matęs kreolės.

— O aš girdėjau, kad meksikietės būdamos dar kūdikiais mokosi valdyti lasą. Kažin, ar man jau ne per vėlu būtų pradėti?

— Nė kiek. Visiškai pakaktų vienerių, o daugiausia dvie jų metų. Aš pats tik prieš trejetą metų pradėjau, ir dabar..

— Esat visų geriausias mustangų gaudytojas visame Teksase, — pabaigė Luizė.

—O, ne! Tur būt, tamsta girdėjai tai iš Zebo Stampo, kuris labai klysta... Bet gal laikas grįžti į savo būrį? Tamstos tėvelis su brolėnu tikriausiai nerimsta.

— Teisybė! Aš ir užmiršau. Jojam!

Tai pasakė tokiu liūdnu balsu, lyg sunku jai būtų buvę skirtis su mustangų spąstais.

Įjojo į žydinčią ir kvepiančią preriją.

— Ach, kaip čia gražu!— gėrėjosi kreolė.

— Kokia įstabi gamta! Čia tur būt, yra visa, apie ką tik žmogus gali saldžiai pasvajoti.

— Tik namų trūksta, — įterpė Morisas.

— Taip, tik bet kokia troba sugadintų visą vaizdo gražumą. Gera būtų tų medžių pavėny gyventi ir...

Norėjo pasakyti "mylėti," bet susilaikė, tik paskiau pabaigdama pasakė:

— ... numirti.

Geraldas pastebėjo josios svyravimą ir tarė:

—Manau, kad gyvenimas tik po dangum ir be žmonių tamstai nusibostų.

— O kaip tamsta vienas gyveni stepuose? Ar tamsta žmonių nepasiilgsti?

— Teisybė. Bet mano toks verslas. Be galo mėgstu stepus, laisvę, medžioklę. Čia jau aš ir pasiliksiu visą gyvenimą.

— Pavyzdžiui tamstai, nors niekas neužgintų ir man šitaip gyventi.

— Vienų vienai? Be draugų? Netgi be pastogės?

— Aš to nesuprantu. Bet norėčiau žinoti, kaip gi tamsta čia gyveni ir ar turi namus?

— Namus? Ach, panele, tai perdaug gražiai skamba, — juokėsi Morisas. — Labiausiai tinka mano gyvenimui sodietiška pirkelė.

— Ar toli iš čia?

— Mylia kelio į vakarus, kur tie medžiai. Ji apgina mane nuo kaitros ir lietaus.

—Tamsta sakai — tik sodietiška pirkelė. Norėčiau ją pamatyti. Ar arti jos niekas negyvena?

— Tyrai aplinkui, per visą dešimtį mylių.

— Tik viena mylia?

— Taip. O į ten ir atgal — dvi.

— Kaip arti! Tokiems raiteliams, kaip mudu, pakaks keliolikos minutų.

— O ar neims nerimti dėl tamstos tėvas, brolis ir artimieji?

— Atsiprašau, ponas Geraldai. Gal būt, tamsta gyveni ne vienas, ir mano apsilankymas padarytų kokio nemalonumo...

— Tiesa, aš gyvenu ne vienas...

Luizė įsivaizdavo jauną jauną graikščią meksikietę, ir josios veide staiga pasirodė nuliūdimo žymės.

— Gal tas "kas" svečių nemėgsta?

(Bus daugiau)

GINTARAS — LIETUVOS AUKSAS

Gintaras, arba vadinamas "šiaurės auksas", yra vienintelis Lietuvos žemės gelmių turtas.

Gintaras yra kadaise augusių Kuršių marių ir Baltijos jūros lygumose tam tikros rūšies spygliuotų medžių sakai. Tie medžiai buvo labai sakingi. Kartais jų sutekėdavo dideli gabalai, kurie tuojau sustingdavo. **Per ilgus amžius iš tų sakų pasidarė gintaras.** Lygumas, kuriose augo gintaro miškai, užliejo vanduo ir ten atsirado Baltijos jūra. Gintaro klodai atsidūrė jūros dugne. Kai jūra pradeda smarkiau banguoti, tai vanduo sudrumsčia dugną, iškelia dugno žoles, o su jomis ir gintarą, ir išmeta į krantą. Todėl gintaro pakrašty ieškoma tik po didesnių audrų.

Bet jūra išmeta labai mažai gintaro. Daugiausia gintaro iškasama, panašiai kaip kitus mineralus ar metalus. Žemės klodas, kuriam yra gintaras, vadinasi "mėlynąja žeme", kuri yra 20—40 metrų gilumoj. Tokios mėlynosios žemės yra Rytų Prūsuose ir Klaipėdos krašte, ypač Kuršių marėse. Iš mėlynosios žemės kūbinio metro gaunama nuo 1 lig 3 kilogramų gintaro. Gintaro pasitaiko pajūriais lig Anglijos, į kur gintarinės žemės klodai buvo nunešti ledų gadynėj. Gintaro pasitaiko Lietuvoj ir kai kuriuose ežeruose, kaip antai, Platelių, o kai kada ūkininkai randa žemėj gintaro gabalų ir kitose vietose. Palangos pajūry kasmet jūra išmeta lig 5 centnerių gintaro, o Klaipėdos krašte per 1925—1930 m. buvo surinkta jūros gintaro 1,909 kilogramai.

Senovėj gintaras buvo labai branginamas. Buvo laikai, kad Romoj gintaras buvo laikomas brangesniu už auksą. Gintaro išdirbinių, įvairių papuošalų pavidalu, randama Italijoj ir Graikijoj prieš kelis šimtus metų prieš Kristų. Tas rodo, kad gintaru buvo varoma plati prekyba tarp senovės prūsų ir pietų Europos tautų. Baltijos pajūris, iš kur gintaras buvo gabenamas, senovės tautų buvo laikomas paslaptinga šalim, apie kurią pasakodavo įvairiausių nebūtų dalykų ir prasimanymų.

Trisdešimts dolerių Vienybės Namo Fondui

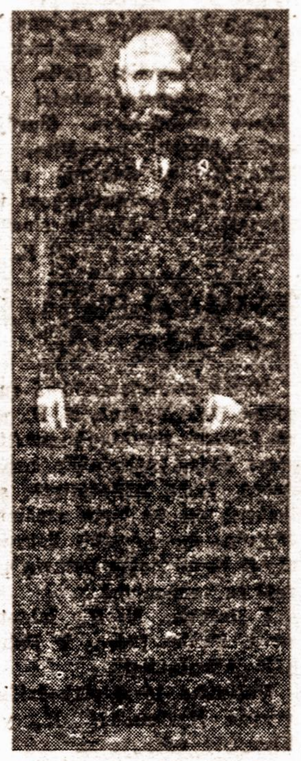

Jonas Jankauskutis

Šiomis dienomis užėjo į Vienybės įstaigą nepažįstamas asmuo ir, paklausęs, "ar čia Vienybės drukarnė," išėmė iš kišeniaus seną laikraštį, kuriame buvo įvyniotas jo paties paveikslas.

— Kaip jūsų pavardė? — buvo paklaustas svečias.

— Jankauskutis, Jonas, — atsakė svečias.

— Su kokiu reikalu?

— Aš atnešiau Vienybės Namui auką, bet norėčiau įdėti į laikraštį mano paveikslą, — paaiškino svečias.

— Kad galėtume įdėti jūsų paveikslą, turite mums ką nors apie save papasakoti.

— Kur jūs gimę?

— Miklašausko dvarelyje, Punsko parapijoje, netoli Rudaminos, — atsakė svečias.

— Ar jau seniai Amerikoje?

— Aš atvažiavau prezidento McKinley laikais. Pirma mane atvyko mano trys seserys: Marė, Ona ir Rožė. Dabar jos — Bizauskienė, Žukauskienė ir Baškienė — gyvena New Britain, Conn. Norėtau grįžti į Lietuvą, bet dabar neina šipai. Aš nevedęs ir važinėjau po visą Ameriką. Buvau Hartforde, Philadelphijoje, Chicagoje, o dabar gyvenu Brooklyne ir dirbu maišų šapoje.

—Kodėl jūs auginate barzdą?

— Man gražu.

— Ką veikiate, baigęs dienos darbą?

— Meldžiuosi ir skaitau laikraščius.

Palikęs tris dešimtines Vienybės Namo Fondui, svečias pasiemė mūsų laikraščio numerį, atsisveikino ir išėjo.

Karvelio šapai reikalingi: siuvėjai, darbininkai lainikams arba pamušalams striguoti, siūlėms prosyti, kraštams arba edges stičiuoti, rankovėms prosyti, mašinoms operuoti ir kitokiems darbams dirbti.

K. S. KARVELIS
45 Roebling St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-2494

CLEMENT A. VOKET-
VOKIETAITIS
Advokatas
41-40 74th Street,
Jackson Heights, N. Y.
NEwtown 9-5972

LICENSES
Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 10403 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 739 Nostrand Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
BROOKLYN ROYAL MARKETS, INC.
739 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10175 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 503 Church Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOHN F. STEILEN, INC.
503 Church Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 7528 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 715 Schenck Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ROSE SCHREIBER
715 Schenck Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 220 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1151 Prospect Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
FRANK ROBINSON
1151 Prospect Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1817 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1588 St. Johns Place, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
K. & K. DELICATESSEN
1588 St. Johns Pl., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1936 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 280-282 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HARRY G. BLUEMER & ELIZABETH BLUEMER
Sandwich King
280-282 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1965 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4924 — Avenue K, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MARTHA LEDERMAN
4924 Avenue K, Brooklyn, N. Y.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIETUVIŠKA
ALUDĖ
KARŠTI UŽKANDŽIAI
KASDIEN
★
Patogi vieta užėjimui su MOTERIMIS
★
Alus. — Didelis pasirinkimas visokių gėrimų
Juozapas Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Naujienos
Mėnesinis žurnalas $1.00 met.
332 North 6-th Street,
PHILADELPHIA, PA.

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
Kasdien muzika ir šokiai.
ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Šventadieniais susitarus

SCHOLES BAKING INC.
V. LUKAS, savininkas
LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y
Mūsų duona pristatoma į kitus miestus. Mūsų kepyklo je galite gauti vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms pyragų.
Tel.EVergreen 4-8802

JOHN V. BALTRUKONIS
INSURANCE & REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
TEISINGAS, SĄŽININGAS IR RIMTAS PATARNAVIMAS SAVO TAUTIEČIAMS
81 FOREST ST., KEARNY, N. J.
Tel.: Kearny 2-3237.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Įsteigta 1882 m.
Mūsų batų kokybę jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2043

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. oth Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9219

DR. BLADAS K. VENCIUS
499 Grand Street
(Dantų Gydytojas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—JAmaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

GENERAL CLOTHING COMPANY
JUOZAS LUGAUSKAS, Savininkas
REIKALINGI DARBININKAI: Apreiteriai, preseriai, siuvėjai. Priimame ir mokiname merginas, tik ką baigusias mokyklą. Geras darbas, gera alga, trumpos valandos. Patyrimas nereikalingas. Kreipkitės tuojau.
168 Roebling Street, Brooklyn, N. Y.

JULIUS PAKNIS
REAL ESTATE & INSURANCE
Sąžiningas ir skubus patarnavimas visais namų pirkimo, pardavimo ir paskolų reikalais.
133 SEELEY AVE., ARLINGTON, N. J.
Tel.: Kearny 2-3249.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

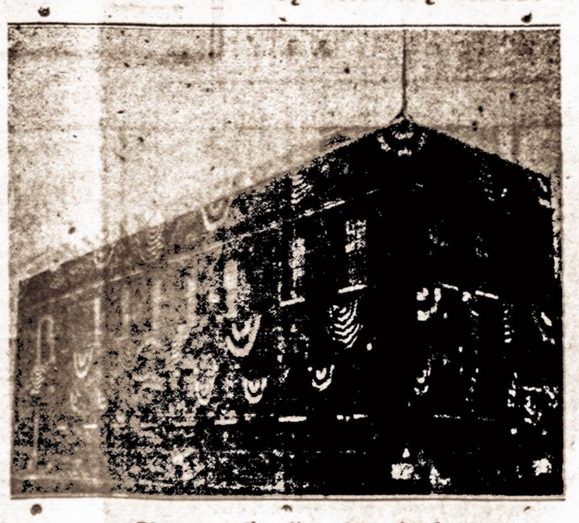

Pirmos rūšies lietuviška įstaiga
Juozas Zakarauskas, Manager
Salė susirinkimams, baliams, vestuvėms ir šiaip įvairiems pokyliams
280 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y
Stagg Street kampas Tel.: EVergreen 4-9672

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public Tel.: STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public Tel., Newton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

RODZEVICZ FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
402 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

Pavilionienė buvo nuvykusi pas vyrą

Kazė Pavilionienė su dukrele Charlotte neseniai buvo nuvykusi pas savo vyrą Edvardą Pavilionį, kuris jau trys mėnesiai, kai kariuomenės tarnyboje ir kuris dabar yra Fort Knox, Ky. Pavilionienė su dukrele viešėjo ten tris savaites. Edvardas gerai jaučiasi, tik labai pasiilgęs brooklyniečių. Karys Pavilionis siunčia linkėjimų visiems savo draugams Brooklyne, ypač Tautininkų Klubui, kuriame jis buvo aktingas narys.

Svečias iš New Britain

Vienybės įstaigoje lankėsi A. Valinčius, senas mūsų laikraščio skaitytojas. Svečias buvo atvykęs į New Yorką aplankyti savo giminių ir pažįstamų.

A. Valinčius — buvęs New Britaino policijos departamento pareigūnas. Prieš pora metų jis išėjo į pensiją.

Dėkoja lietuviams platinusiems karo bonus

Septintosios Karo Paskolos vajui užsibaigus, U. S. Treasury Departamentas, per War Finance Committee pareigūną, Mr. Eugene F. Saber, kuris eina New Yorko valstybės Karo Bonų tautinių grupių komiteto viršininko pareigas lietuvių komitetui atsiuntė sekamą padėkos laišką:

Dear Mr. F. Bayoras:

"You have once more done an oustanding piece of work with achieving 142% of your quota in the Seventh War Loan Drive, and I congralute you and all the fine and loyal citizens in your group for making this splendid record.

"I deeply appreciate the fine cooperation you have given me during this campaign and consider your work of the highest order and deserving great praise.

"Please accept my warmest thanks.

Eugene F. Saber,
Chief, Nationalities
Gruops Section."

Aišku, ši padėka priklauso visiems New Yorko valstybės lietuviams, kurie pirko karo bonus ir juos užsirašė New Yorko Lietuvių Karo Bonų Komitete. New Yorko valstybės lietuviai karo bonų išpirko, arba lietuvių komitete užsirašė, už $1,686,335.00. Tai gražį suma! Mes jums, broliai ir seserys, už jūsų geras pastangas, taipgi tariame širdingai ačiū! Šia proga, širdingai dėkojame ypač mūsų geram rėmėjui, lietuvių radijo valandos vedėjui, p. J. Ginkui, kuris laike Septintosios Karo Paskolos karo bonų išpardavė už daugiau, kaip $200,000.00 ir užrašė už apie $43,000.00.

New Yorko Lietuvių
Karo Bonų Komitetas.

Laiškas iš Lietuvos

Vienybietis A. Mockevičius, žinomas biznierius Brooklyne, neseniai gavo iš Lietuvos tokį laišką:

Brangus Antanai,

Gal dar atsiminsit Antaną Sadūną? Aš sveikinu jus visus ir noriu pranešti jums tai, ką mes pergyvenome. Išlikome gyvi, bet labai nukentėjome. Vokeičiai, atsitraukdami, viską degino, žuvo daug civilių, o jaunus vyrus varė kartu su savim.

Kraštas išgrobtas, viską ką tik galėjo vokiečiai griebė, o jeigu kas pasipriešindavo, tai vietoje sušaudė. Dar ir dabar yra pavojaus gyvybei, nes nepraeina dienos, kad kas nors neužsimuštų, ar nesusižeistų. Vokiečiai paliko labai daug minų.

Mūsų laukai nebuvo sudeginti, bet taip pat daug nukentėjome: iš 8 arklių liko tik 2. Labai daug žmonių liko visai be pastogės. Prano Naviko gyvenamas namas sudegė, Jono Borizos trobos sudegintos, Klabinių Vanago visos trobos, išskyrus tvartus, taip pat sudegė. Bažnyčios, kaip Molėtų ir Lidokių, taip sunaikintos, kad neįmanoma pataisyti.

Pas mus karas tesėsi visą savaitę, apie pusės liepos mėn.

Prašau pasveikinti visus mano pažįstamus, kuriuos sueidavau, jegiu jie dar gyvi: Baltrūnus, Ražickus, Ramošką, Norgelą, Sabalinską, Šulckų Motiejų, Atkočių Antaną ir visus kitus.

Tėvelis mirė prieš 2 metus. Jūsų brolis Anicetas žuvo prieš 3 metus. Jodis Dominikas mirė pernai metais, o jūsų seserys visos liko našlėmis. Dievas žino, kaip mes lietuviai dabar gyvensime.

Labai prašau parašyti man laišką. Tegu man parašo ir visi draugai.

A. Sadūnas

1944 m. liepos 14 d.

Rimkus sveikina iš Californijos

Vienybės bendradarbis p. Rimkus, kuris dabar gyvena Californijoje, mums rašo, kad jis šiuo metu svečiuojasi pas buvusius brooklyniečius Račkus, jų puošnioje rezidencijoje, Los Angeles, Cal.

Dar ligoninėje

Jau buvo rašyta, kad Vienybės skaitytojas Mykolas Katulis iš Maspetho yra ligoninėje. Dabar mums pranešama, kad šiomis dienomis jam daroma gerklės operacija. Katulis yra Queens General ligoninėje, kur jam teks išgulėti dar 5 savaites.

Pardavė bizni

Vienybės skaitytojas ir rėmėjas Vincas Vyšniauskas, kaip jis pats mums praneša, neseniai pardavė savo bizni East New Yorke.

Pas vienybiečius

Šiomis dienomis man teko lankytis pas kai kuriuos Brooklyno vienybiečius. Buvau užėjęs pas Vienybės rėmėjus Kirvelius. Jie užsimokėjo prenumeratą ir, be to, įteikė Vienybės Namo Fondui auką.

Tuo pačiu kartu buvau užėjęs ir pas kitus gerus vienybiečius, Pilkus. Jie taip pat užsimokėjo prenumeratą ir įteikė auką Vienybės Namo Fondui.

Kaip Kirveliai, taip ir Pilkai labai patenkinti Vienybės turiniu.

Šia proga, turiu pasakyti, kad du Pilkų sūnūs yra karo tarnyboje. Vienas sūnus Amerikoje, o antras — Filipinuose.

J. Krunklys.

Mirė

Rugpiūčio 4 d. mirė Juozas Kalėda. Palaidotas rugpiūčio 7 d. Laidojo Šalinskas.

Iš Dariaus Girėno komiteto veiklos

Pastaruoju laiku paminklui statyti komitetas turėjo keletą svarbių susirinkimų.

Pirmame posėdyje dalyvavo dailininkai Subačius ir Gilman. Jie aiškino savo pagamintų kūrinių idėją. Atsilankė ir Laisvės redaktorius R. Mizara. Jis savo kalboje palietė bendrą paminklo statymo reikalą ir patarė atidėti statybą po karo. Piešinių sprendimą paliko kitam kartui. Jis priminė, kad vieta paminklui nevisai tinkama, nes būtų aukštų namų užnugaryje.

Antrame susirinkime teikėsi būti A. Januškis, neseniai pradėjęs dirbti Keleivio redakcijoje. Jis ragino skubiai baigti paminklo statymo darba. Pritarė Subačiaus paminklo projektui.

Liepos 20 d. į pusmetinį komiteto posėdį buvo pakviestas Vienybės redaktorius J. Tvsliava. Jis pasakė šiuo reikalu turiningą kalbą. Matęs paminklų Europos didmiesčiuose, jis pastebėjo, kad artimiausias paminklui projektas yra dailininko Subačiaus piešinys. Lithuanica Aikštė, Union Ave. ir Stagg st., nors maža, bet tinkama vieta paminklui.

Susirinkimas nutarė šaukti Brooklyno ir apylinkės draugijų atstovų konferenciją spaliu 14 d. paminklo statymo klausimu.

Paminklo komitete yra nuomonių pagerbti lietuvius karius, kovojusius ir žuvusius šiame kare, kartu su Dariaus ir Girėno paminklui. Ši sumanymą svarstys konferencija.

SLA 359 kuopa, Dorchester, Mass., atsiuntė aukų. Aukojo: W. Anesta $1.50, M. Walulis, A. J. Alekna, A. J. Namaksy ir P. Brazaitis po 50c. Smulkių $2.75. Viso $6.-25.

J. Š.

Lietuvių siuvėjų buities reikalai

Reikia pasakyti, kad siuvėjų piknikas šiemet pavyko gana gerai. Komisija pranešė, kad piknike dalyvavo apie trys tūkstančiai žmonių. Pelno liko virš trys šimtai dolerių. Siuvėjai pasitenkinę rengimo komisijos darbu, užtad, pikniko rengimo pir. J. Pranckevičiui, sek. J. Buivydui ir iždininkui L. Šerkšniui pridėjo po penkis dolerius daugiau negu paprastai. Tai parodo, kad dirbančius siuvėjai įvertina.

Mūsų lokalo komisijos iš įvairių unijos įstaigų pranešė, kad unija stengiasi įgyvendinti 6 legalių Amerikos švenčių mokėjimą. Taip pat stengiasi įgyvendinti senatvės pensiją.

Naujas delegatas, J. Buivydas, įteikė pirmąjį raportą iš lietuvių dirbtuvių padėties. Jis turi 14 lietuviškų dirbtuvių. Jam pavyko pas mūsų gerą tautietį, P. Atkočaitį, su taikinti darbininkus dėl padidinimo algos. Tai puiku! Tik tiek nusiskųsta, kad labai stoka darbininkų, ypač pas mūsų gerus tautiečius — St. Karvelį, F. Armakauską, P. Mičiulį ir kitus.

Netikėtai lokalo susirinkime V. Zaveckas pateikė rezignaciją iš pirmininko vietos. Jis pasijuto įžeistas, kam jį savaitraštis Amerika įtarė turėjusį su R. Mizara konferenciją. Jis piktinasi tuo ir sako: Iš tiesų, padoriam lietuviui turėti su R. Mizara konferenciją yra gėda.

Nekalbant apie rezignaciją ir įsižeidimus, susirinkimas praėjo sklandžiai. Gaila, kad siuvėjų neperdaugiausiai dalyvavo susirinkime. Siuvėjai turėtų žinoti, kad šilta, ar šalta, o į susirinkimą ateiti reikia. Tik susirinkimuose tariamasi kasdieniniais siuvėjų reikalais.

K. P.

Mirė Atkočaičio brolio duktė

Mums pranešama, kad rugpiūčio 8 d., Nashua, N. H., mirė žinomo siuvėjų kontraktoriaus Petro Atkočaičio brolio duktė, Rožė Atkočaitytė, sulaukusi vos 24 metų amžiaus. Mergina buvo veikli lietuvaitė. Ji buvo vietos lietuvių parapijos vargoninkė.

Į Nashua, N. H., laidotuvėms, išvyko Petras ir Petronėlė Atkočaičiai.

Velionies tėvai Atkočaičiai, gyveną Nashua, N. H., yra Vienybės skaitytojai.

Šią liūdesio valandą Atkočaičiams reiškiama gili užuojauta.

REIKALINGAS KAMBARYS

Reikalingas tinkamas kambarys nevedusiam vyrui. Pageidaujama rezidencinėje miesto dalyje. Prašoma pranešti į Vienybės įstaigą, 193 Grand St. Tel.: Evergreen 4-0862.

NOTICE OF NAMES OF PERSONS APPEARING AS OWNERS OF CERTAIN UNCLAIMED PROPERTY

Held by

THE DIME SAVINGS BANK OF WILLIAMSBURGH of BROOKLYN, NEW YORK

(A member of the Federal Deposit Insurance Corporation)

The persons whose names and last known addresses are set forth below appear from the records of the above-named banking organization to be entitled to unclaimed property in amounts of twenty-five dollars or more.

AMOUNTS DUE ON DEPOSITS

NAME AND ADDRESS

H. F. Doughty, in trust for Janet May, Huntington, L. I., N. Y.

Gustav J. Hofer, 1057 Halsey St., Brooklyn, N. Y.

Montono Corporation, 309 Roebling St., B'klyn, N. Y.

Dorothy A. Scholes, 22 Gasper Pl., Corona, Queens, New York City

John Trutken, Sea View Hospital, Staten Island, N. Y.

Thomas Yaukauskas, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

A report of unclaimed property has been made to the State Comptroller pursuant to Section 301 of the Abandoned Property Law. A list of the names of persons appearing from the records to be entitled thereto is on file and open to public inspection at the principal office of the bank, located at 209 Havemeyer St., in the city of Brooklyn, New York, where such abandoned property is payable.

Such abandoned property will be paid on or before October 31st next to persons establishing to its satisfaction their right to receive the same.

On or before the succeeding November 10th, such unclaimed property will be paid to the State Comptroller and it shall thereupon cease to be liable therefor.

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs.

Tommy negalėjo susilygintį bėgime su šiuo laukiniu greitakoju bėgiku. Ir todėl atrodė, kad tik keleto sekundžių tarpas skyrė berniuką nuo laukinio, pasiryžusio pirmąjį būtinai sugauti.

Laukinis patenkintai juokėsi, matydamas, kad baltasis berniukas negalės iš jo nagų ištrūkti. Dar sekundė ir juodojo pabaisos replėse bus suimtas drąsus, bet baimės apimtas berniukas.

Laukinio vejamas ir baimės sučiuptas vaikinas, nervuodamasis, siekė strėlės, kad ją galėtų paleisti į laukinį džiunglių persekiotoją, kuris jam šiuo momentu atrodė panašus į mirtį.

Jis niekados nėra vartojęs lanko ir strėlės. Todėl dabar jo gyvenimas priklausė nuo šio vienintelio šūvio. Jeigu jis nepataikys į savo priešą, tai priešas tikriausiai jį nužudys.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery

LICENSES

Beer, Wine, Liquor

WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. C 74 has been issued to the undersigned to sell beer, at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 63 Troy Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HYMAN STERMAN
(Clinton Beer Distributors)
63 Troy Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 8292 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverabe Control Law at 759 Gates Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ESTHER S. DISLER
759 Gates Ave., Brooklyn, N. Y. T

NOTICE is hereby given that License No. GB 1608 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 133 Lafayette Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SAMUEL KATZ
(Lafayette Del.)
133 Lafayette Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 582 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 21 Bridge Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ANTHONY LATVAITIS
21 Bridge St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4717 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 335 Eastern Parkway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

THEODORE SHORE
(Washington Butter & Egg Market)
335 Eastern Parkway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. SB 179 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at Foot of Brighton 1st Road & Boardwalk, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

W. C. RESTAURANT CORP.
Foot of Brighton
1st Road & Boardwalk,
Brighton Beach, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1392 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1335 Myrtle Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOSEPH LERNER
1335 Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 693 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 417 New Lots Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

SAMUEL S. & LEO GORELICK
417 New Lots Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1154 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 61 Wyckoff Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

RUDOLF H. STEINER
61 Wyckoff Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1140 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 365 Central Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MAX KRISSOFF
365 Central Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 5065 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 467 Myrtle Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

WILLIAM MEYER, JR. &
WILLIAM BECKMANN
467 Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 7544 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 450 Evergreen Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HERMAN B. TEICHMAN
450 Evergreen Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4938 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 521 Evergreen Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MARIE STAMPFL
(Adm. of Estate of John Stampfl)
521 Evergreen Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1558 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 434 Evergreen Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

EVERGREEN DELICATESSEN, INC.
434 Evergreen Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 7147 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 833 Gates Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

LESTER SPEAR
833 Gates Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1272 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1094 Hancock Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ARTHUR KUNTZ
1094 Hancock St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1595 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 468 Gates Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

WILLIAM HALPERN
468 Gates Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. C 1021 has been issued to the undersigned to sell beer, at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 182 Noll Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MORRIS LEITZER & DAVID HARNIK
Superior Beer Distributors
182 Noll St., Brooklyn, N. Y.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor

WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 1728 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1933 Rockaway Parkway, Borough of B'klyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

DAVID SHIFFMAN
1933 Rockaway Parkway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1637 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5006 — Avenue L, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

VINCENT JAMES CINCOTTA
5006 — Ave. L, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4491 has been isued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2685 Pitkin Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HENRY SCHIERENBECK
2685 Pitkin Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 7215 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 225 Kingston Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

NAT SIEGEL
225 Kingston Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 8143 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 131 Harrison Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

SEVERINO BASILICO
131 Harrison Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. DB 741 has been issued to the undersigned to sell beer ,at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 8823 — Avenue L, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

THOMAS J. CECERE
8823 — Ave. L, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. C 369 has been issued to the undersigned to sell beer, at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 134 Kingsland Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MARCH BOTTLING CO., INC.
134 Kingsland Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. C 256 has been issued to the undersigned to sell beer, at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 453 Dahill Road, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MEYER LOPATOW
453 Dahill Road, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. C 262 has been issued to the undersigned to sell beer, at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2451 Dean Street ,Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

CARLO MIRANDA
2451 Dean St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. C 195 has been issued to the undersigned to sell beer, at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1 Lewis Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ABRAHAM BACKINOFF & SAM GERST
(Standard Beer Dists.)
1 Lewis Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1442 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 378 Weirfield Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JOSEPH WACHTER
378 Weirfield St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 325 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 131 Tompkins Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

A. & S. DELICATESSEN, INC.
131 Tompkins Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1670 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 556 — 39th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

MICHAEL LYBA
(Bay Ridge Bowling Alleys)
556 — 39th St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1300 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 55 Meserole Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

SAM COHEN & SOPHIE LEE COHEN
55 Meserole Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4968 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 708A Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

BENEDICT GRESKY
708A Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 9511 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 981 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

TILLIE NATHANSON
981 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4972 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 425 Hicks Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HENRY BEHRENS
425 Hicks St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4811 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 363 Hoyt Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

DOMENICO MELE
363 Hoyt St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 7130 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 263 Wilson Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

THEODORE FUGEL
263 Wilson Ave., Brooklyn, N. Y.